

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 40, П'ЯТНИЦЯ, 6 ЖОВТНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 40, FRIDAY, OCTOBER 6, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Земля – з двох точок зору

Петро Часто

Мовби приречене на обтяжливі внутрішні протистояння, українське суспільство стоїть нині перед питанням особливої ваги – як бути з землею? Втім, особливу вагу воно, це сакраментальне українське питання, мало вже 100 літ тому, і його нерозв'язність великою мірою спричинила тяжку проблему і для Центральної Ради, і для уряду Гетьмана Павла Скоропадського, і для Директорії. Не дай, Боже, щоб це повторилося.

Сьогодні зударилися дві точки зору: за вільний земельний ринок – і проти цього. Кожна має рішучих прихильників і непохитних опонентів. З обидвох сторін висувуються певні аргументи, в цілому лише поглиблюючи лінію незгоди. Атмосфера наелектризована, дуже можливі масові вуличні акції. Не чекаючи вибуху, пішов з посади Міністер агропромислового комплексу Тарас Кутувий. Не витримав безвихідної ситуації – коли, з одного боку, земельна реформа давно назріла, а з іншого – вона неймовірно тяжка до здійснення за сьогоднішніх політичних і економічних обставин.

Взаєморозумінню, спокійному зіставленню і зважуванню різних поглядів та пропозицій шкодить брак довіри людей до власної держави, особливо ж – до депутатів Верховної Ради, вкрай скомпрометованих зловживанням службовим становищем, корупційними зв'язками з олігархією.

Отже, до чого зводяться ці дві несумісні позиції? Для зручності назвемо їх прагматиками й ідеалістами. Скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення і запровадження вільноринкових умов у цій потенційно потужній, конкурентноздатній галузі витягне Україну з економічної відсталості – впевняють перші. Чинний від 2001 року мораторієм вони вважають „мітом“, бо, мовляв, фактичний ринок землі діє всі ці роки, тільки в „тіні“. Продажне чиновництво в угоду олігархам застосовує, в обхід законів, десятки різних схем, даючи „зелене світло“ для виникнення монополій. З відкриттям ринку землі галузь дістане величезний інвестиційний ресурс. Експерти, з когорти прагматиків, підрахували, що у випадку вільного доступу чужоземців до придбання землі в Україні в її агро-промисловий комплекс щороку вливатиметься понад 6 млрд. дол.

Ще одна істотна вада нинішнього стану речей. З відновленням незалежної української держави колишні колгоспні землі були поділені між селянами на двогектарні паї. Далеко не всі власники паїв пов'язують своє життя з сільськогосподарським виробництвом. Переважна більшість їх віддає свою землю в оренду. Орендарі ж, змушені працювати на багатьох окремих латках, а не на суцільному масиві поля, обмежені у своїй продуктивності: велика техніка, трактори і комбайни, не може перестрибувати з латки на латку. Вони чекають можливості викупити зручні для них паї. В цілому по країні площа паїв становить 27 млн. гектарів. Коли ж виникне вільний ринок і

(Закінчення на стор. 13)

Конференція в Нью-Йорку розглянула досягнення СКУ та української діаспори

СКУ

НЬЮ-ЙОРК. – 16 вересня в Принстонському університетському клубі в Нью-Йорку пройшли конференція „СКУ в 50 років і далі: Північноамериканський вектор“ та ювілейний бенкет, присвячені 50-літтю Світового Конгресу Українців (СКУ).

Організована складовою організацією СКУ, Українським Конгресовим Комітетом Америки (УККА), одноденна конференція, координатором та модератором якої був д-р Володимир Зарицький, голова Світової Наукової Ради при СКУ, стала однією з серії конференцій, присвячених розглядові досягнень СКУ та української діаспори з метою накреслення курсу СКУ на майбутнє.

(Закінчення на стор. 8)

На конференції „СКУ в 50 років і далі: Північноамериканський вектор“ Президент УККА Андрій Футей (зліва) і Президент Конгресу Українців Канади Павло Грод. (Фото: Ірена Реєнт Савіяно)

ЗМІ Росії поширили неправдиві заголовки про вимоги розмовляти українською мовою

Радіо Свобода

Наприкінці вересня російські засоби інформації (ЗМІ) повідомили у своїх заголовках, що Президент України Петро Порошенко нібито наказав українським школярам спілкуватися українською мовою навіть під час перерв у школі. Однак, повна цитата П. Порошенка про це має інший зміст: глава держави звернувся з проханням до вчителів підвищувати престиж мови не лише на лекціях, але і у спілкуванні з дітьми.

Так, наприклад, російський „5 канал“ написав: „Ні слова російською. Порошенко наказав школярам навіть на перервах спілкуватися українською“. А сайт „Лента.ру“ вийшов із заголовком: „Порошенко поставив вимогу школярам говорити українською мовою на перервах“.

„Звичайно, ми не могли не посилити роль української мови в освіті. Про що тут дискутувати? Людина, яка закінчує школу, повинна вміти говорити українською мовою. На перервах, в виховному процесі“, – таку цитату П. Порошенка наводить „Лента.ру“. Про це написали й інші російські ЗМІ.

А ось, що П. Порошенко сказав під час наради з працівниками освіти напередодні їхнього професійного свята (дослівно).

„І звичайно, у мене і прохання до вас, дорогі і шановні вчителі, щоби престиж мови ви підвищували не лише на уроках, але й у спілку-

ванні з дітьми на перервах, у виховному процесі. І щоб діти бачили, що українська мова для вас – це не є суха норма закону, а живий засіб повсякденного спілкування. В той же час, підписуючи один за одним закони, які підтримують нашу українську мову, я дуже пильно стежу і стежитиму за тим, щоб залишався широкий простір для вільного використання інших мов, якими говорять громадяни України“, – заявив президент.

Український закон „Про освіту“ набув чинності 28 вересня. 25 вересня його підписав президент України, при цьому закликавши Міністерство закордонних справ і Міністерство освіти України провести необхідні консультації з європейськими партнерами, у тому числі з Радою Європи. Він також заявив, що мовна стаття закону „Про освіту“ відповідає європейським практикам. У Києві також висловлювали думку, що висновок Венеційської комісії Ради Європи про цей закон буде на користь України.

Норма закону щодо мови освіти, державної, викликала критику в деяких колах і в Україні (зокрема, її критикував голова Закарпатської Обласної державної адміністрації Геннадій Москаль) і за кордоном. В МЗС Угорщини обіцяли блокувати кроки на шляху євроінтеграції України через закон про освіту; в Киє-

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Україна стає конкурентноздатнішою

КИЇВ. – Веб-сторінка Всесвітнього економічного форуму повідомила 27 вересня, що Україна посіла 81-ше місце, з 137 країн, у щорічному глобальному рейтингові конкурентоздатності „The Global Competitiveness Index 2017-2018“. Про це повідомляється на сторінці Всесвітнього економічного форуму. У 2016-2017 роках Україна була на 85-му місці серед 138 країн світу. Однак, до цього вона займала 79-ту позицію. Наразі сусідами України у рейтингу стали Бразилія — 80-те місце, та Бутан — 82-ге місце. У першій п'ятірці – Швейцарія, Сполучені Штати Америки, Сінгапур, Нідерланди та Німеччина відповідно. Останні п'ять місць зайняли Мавританія, Ліберія, Чад, Мозамбік та Ємен. („Економічна правда“)

■ Злочинна безпечність

КИЇВ. – Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов заявив 27 вересня, що вибухи на артилерійських складах у Калинівці на Вінничині – це найбільший удар по Україні з часу початку російської воєнної агресії на українському сході. Тому відповісти за це мусять вищі керівники Міністерства оборони, зокрема Генеральний штаб Збройних сил України. „Ми засвідчили нездатність захистити наші стратегічні арсенали. Доки у нас перед законом не відповідатимуть найвищі посадовці, які не виконують належним чином свої функції, постійно рахуватимемо наші втрати і збитки“, – ствердив О. Турчинов. („Українська правда“)

■ Сепаратисти миру не хочуть

КИЇВ. – Спеціальна моніторингова місія Організації з безпеки і співробітництва в Європі встановила на Донбасі на 25 відс. збільшення випадків порушення вогню, а також велику кількість готового до бою озброєння в так званій Луганській „народній республіці“. Про це розповів під час зустрічі з журналістами в українській столиці у Києві перший заступник голови Місії ОБСЕ в Україні Олександр Хуг. „Мінські домовленості порушуються повсякчас. 90 відс. порушень режиму припинення вогню відбувається у вихідні дні. Застосовуються міномети, автомати та великокаліберна зброя“, – сказав О. Хуг. Він також додав, що збільшилась кількість жертв серед мирного населення і припустив, що загострення ситуації можливе в будь-який момент, техника та озброєння не були відведені з жодного боку. Більше того, безпілотники ОБСЕ встановили велику кількість готового до бою озброєння на території, підконтрольній сепаратистам. (УНІАН)

■ Гривня далі падає

КИЇВ. – 28 вересня на 10-ту годину ранку котирування гривні до долара на міжбанківському валютному ринку встановилися на рівні 26.47-26.49 грн. за долар. На 11:05 середні курси валют на міжбанку були наступними: долар США – 26.49-26.52 грн.; евро – 31.15-31.18 грн.; російський рубль – 0.4539-0.4546 грн. Долар дорожчає четверту сесію поспіль в очікуванні публікації остаточних даних про зміну американського Внутрішнього валового продукту у другому кварталі. Зріст долара також підтримують очікування підвищення процентної ставки на грудневому засіданні Федеральної резервної системи і обіцянки податкової реформи в США. („Економічна правда“)

■ Зброя – під приводом „допомоги“

МОСКВА. – Російське Міністерство закордонних справ повідомило 28 вересня, що на непідконтрольну територію Донбасу вирушила 69-та автоколона Міністерства з надзвичайних ситуацій Росії нібито з гуманітарною допомогою для дітей. Великі вантажні авта везуть понад 400 тонн харчів та медикаментів. Як відомо, Росія доставляє „гуманітарну допомогу“ на Донбас з порушенням міжнародних норм. Українська сторона і світове співтовариство вважає, що таким чином Кремль доставляє бойовикам зброю та військову техніку. (УНІАН)

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Чи вдасться Ангелі Меркель залишитись для України „ангелом“

Альона Гетьманчук

Після результатів виборів у Німеччині ще більш актуальним для України стає твердження, що є Німеччина, а є Ангела Меркель. Той факт, що саме А. Меркель залишається канцлером, означає, що ми й надалі будемо мати не лише в Берліні, а й загалом на Заході послідовного та прогнозованого партнера, чого не скажеш, наприклад, ні про нашого трансатлантичного партнера в особі президента США, ні, на жаль, про традиційного союзника – Польщу, за нинішньої її влади.

Таким чином, у Німеччині щодо України й надалі зберігатиметься підхід „зверху вниз“, коли пріоритетність українського питання і готовність до врахування аргументів України походитимуть передусім з боку керівника уряду. На відміну від Сполучених Штатів, де і за попередньої, і за чинної адміністрації більш помітним був підхід „знизу вверх“, де провідні промотори українського питання перебувають не в головному кріслі країни.

Якщо навіть чимось і могли дорікнути А. Меркель у її діях щодо України, то це хіба надмірним зосередженням на врегулюванні конфлікту на Донбасі, такій собі „донбасизації“ зовнішньої політики на українському напрямку, тоді як інші питання України – реформи, боротьба з корупцією – начебто відходили на другий план. Саме тому, мовляв, у Петра Порошенка був комфортний партнер – головний акцент робився на безпеці, а не антикорупції чи верховенстві права. До певної міри це відповідає дійсності, але не зовсім. А. Меркель була активно залучена до обговорення важливих перетворень в Україні. Один з останніх доказів цього – спроба запустити механізм спеціальних представників з питань реформ в Україні в рамках „Великої сімки“.

Але, вочевидь, Німеччина для України – це не тільки „нормандський формат“. Це і кожне п'яте евро з бюджету ЕС, яке має німецьке походження. Це і можливість втілення нового інвестиційного плану для України (так званого плану Маршала), який без згоди Берліну навряд чи мав шанси бути підтриманим на рівні Європейської народної партії. Німеччина – це серйозний донор у фінансуванні відновлення Донбасу.

Німеччина – це також відповідна комунікація щодо українських питань з Францією Емануеля Макрона. Комунікація, яка, до речі, може ускладнитися, якщо вільні демократи, котрі скептично ставляться до нових фінансових пропозицій Е. Макрона на рівні ЕС, матимуть вплив у німецькому уряді. Німеччина – це і питання „Північного потоку-2“. Зрештою, Німеччина – це й рівень майбутньої інтеграції України з НАТО, де ми покищо з Берліном перебуваємо зовсім на різних боках барикад.

ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

На похиле дерево вертикалі влади...

Костянтин Матвієнко

Президент Румунії Клавс Йоганіс скасував свою візиту до Києва через новий закон України про освіту, який ніби упереджує права національних меншин. З тієї ж причини Міністер закордонних справ Угорщини Петер Сіярто зробив заяву, що відтепер Угорщина блокуватиме усілякі ініціативи України стосовно подальшого зближення з Європейським Союзом. Раніше й у Польщі розгорнулася антиукраїнська кампанія, підтримувана державними установами та офіційними особами, яка пов'язується з оцінкою діяльності ОУН-УПА та ряду постатей українського визвольного руху, передусім – Степана Бандери.

У чому причина різкого загострення стосунків України з сусідніми державами?

Перша, цілком очевидна, відповідь, що це засіб внутрішньополітичної боротьби у названих та інших країнах. На тлі наростання суперечностей в Євросоюзі, зумовлених перерозподілом спільних фінансових ресурсів, а також розпорядчих повноважень та намаганнями про-

Очевидно, що з огляду на новий уряд і новий розклад у Бундестазі, з боку А. Меркель потрібно буде більше зусиль, щоб пояснювати пріоритетизацію питання України офісом канцлера. Особливо, якщо Київ не надаватиме Берлінові гідних аргументів щодо того, наскільки підтримка Німеччини корелюється з темпом європейських перетворень в Україні. Адже можна припустити, що контраргументів стосовно України з такою потужною опозицією, як охочі самоствердитися й дистанціюватись від партії А. Меркель соціал-демократи, а також прихильники російського наративу з „Альтернативи для Німеччини“, явно не бракуватиме. Отож відповідь на умовне питання – „Чи вдасться Ангелі залишитись „ангелом“ для України?“, як би це банально не звучало, вчергове залежить від того, наскільки українське досє буде токсичним, а наскільки політично вигідним.

Очевидно, що нові віяння на українському напрямку пов'язані не лише з приходом нового уряду й відходом деяких дружніх депутатів Бундестагу (скажімо, Марілуїзи Бек з Партії зелених), а й з відходом зовнішньополітичного радника А. Меркель Крістофа Гойзгена, який стає послом до ООН, а його наступникові на цій посаді (чи наступниці) доведеться розбиратися в нюансах і вибудовувати довіру з українськими партнерами майже з чистого аркуша.

Що ж до нового міністра закордонних справ, то я б особливо не драматизувала ролі цього міністерства, навіть якщо його очільником стане провідник вільних демократів Крістіян Лінднер, відомий своєю заявою про „заморожування“ питання Криму заради діалогу з Кремлем з інших питань. Не факт, що його передвиборна спроба зіграти в „нового Геншера“ втілиться в урядову політику: зовнішньополітична лінія впродовж тривалого часу визначалася в офісі канцлера. У будь-якому разі, роботи у Києва в „німецькому напрямку“ стає значно більше, і для цього – перш за все – треба суттєво посилити кількісно та якісно посольство України в Берліні, перезаснувати і мотивувати міжпарламентську групу дружби, на рівні уряду чітко визначитися з баченням та пріоритетами нового інвестиційного плану для України. Варто зазначити, що на рівні аналітичних центрів двох країн уже запущена українсько-німецька експертна група, інавгураційна зустріч якої відбулась у червні в Берліні, і вже 7-8 листопада експерти двох країн зберуться в Києві для розробки та адвокації спільного бачення взаємин.

„Українська правда“

Альона Гетьманчук – директор Інституту світової політики, Київ.

(Закінчення на стор. 4)

КРИТИЧНИЙ ПОГЛЯД

Елітарне безумство

Лариса Волошина

Виступаючи на засіданні 72-ої Генеральної асамблеї ООН, Президент Петро Порошенко розповів про те, як Україна зазнала російської агресії, як бореться з окупантами, як вона потребує допомоги. Але головне, закликаючи ввести в зону бойових дій міжнародний миротворчий контингент, Президент України нагадав, що країні, проти якої розпочато загарбницьку війну, потрібна допомога. І що міжнародна допомога в такій ситуації – це не просто жест з боку світової спільноти. Це насамперед борг, продиктований принципами і цінностями, за якими живе і розвивається цивілізація. Прекрасна промова! Полум'яна і прониклива. Ось тільки вона на експорт.

Всередині країни одеський суд виправдовує тих, хто намагався перетворити українську Пальміру на „Одеську народну республіку“. Неля Штепа виходить на поруки, що певною мірою навіть справедливо. Адже з усієї купи донецьких і луганських колаборантів, які агітували у 2014 році місцевих жителів „підтримати наших хлопців“, до сьогоднішнього дня за ґратами залишалася тільки вона. Чому це Н. Штепа має сидіти, якщо всі інші прихильники „руського мира“ відбулися легким переляком? Навіть помірні в оцінках коментатори говорять про реванш. Насправді це ніякий не реванш в класичному сенсі цього слова. Ті, хто через революційні події був усунений від влади, фінансових потоків й ухвалення рішень, не повертаються на свої пости. Вони просто нікуди не йшли. Перший час ті, кому українська державність стала кісткою в горлі, ще таїлися, були обережними. Зараз же переляк минув. Те, що ми спостерігаємо, – це відчуття безкарності і зростаюче нахабство антиукраїнських сил.

Можна помітити, як на четвертому році війни багато українців вже відкрито звинувачують президента і його оточення в таємних домовленостях з Кремлем. Довіру до всіх державних інституцій підірвано. Преса, добровольці, активісти, експерти – всі дискредитовані. Суспільство впевнене, що гірше, ніж зараз, „ми не жили ніколи“. Частково ця оцінка відповідає дійсності. Частково, там, де зі списку причин економічного падіння виносяться за дужки такі об'єктивні чинники, як війна і розграбування скарбниці бандою Віктора Януковича, – в умах українців навмисно створюється помилкова картина. Градус соціальної напруженості зростає. Більше того, він штучно підігривається.

Але головне – ті, до чийх посадових обов'язків належить захист національного простору від агресії, вдають, що не помічають того, що відбувається. Іноді, для більшої поважності, якийсь

„великий начальник“ ображено надуває щоки і починає звинувачувати українців у тому, що вони упереджені. Мовляв, не цінуєте реформи, заохочуєте „зраду“. Ось і вся реакція. Ось і весь діалог влади і суспільства.

Поки країною вояжують „замирні конференції“, поки російські агітатори і реформатори на нелегальному становищі закликають народ на барикади, правляча еліта звітує про рекордні надії і врожаї. Телеетери забиті брифінгами уряду про результати і перспективи, пляни з реінтеграції та обіцянками підвищення пенсій. Ті, хто три роки тому знищував українців і підтримував окупанта, більше не приходять, що безкарність за події 2014 року стала для них своєрідним запрошенням до дії. „Можемо повторити“ – ось що висловлюють глузливі усмішки російських найманців, що виходять на свободу. А ті, хто сьогодні представляють державу, тільки розводять руками: „У нас демократична країна“. Так, ніби свобода і демократія для України – це непристойна хвороба, якої варто соромитися. Що це, запитаєте ви? – Це керований хаос. Його пляномірне насадження, яке представники правлячого прошарку або ігнорують, або навмисно підливають масла у вогонь.

Важко уявити, що президент, прем'єр або генеральний прокурор віддавали наказ відпускати дрібних колаборантів. Нічого подібного не було і бути не могло хоча б тому, що йдеться про дуже незначний масштаб. А ось те, що було, так це сумнівні бізнесові зв'язки, за якими зростає невдоволення суспільства і знахабнілі напоказ проросійські сили виглядають чимось неважливим і далеким.

У кожному відомстві, міністерстві, у кожному місті і селі ведеться гра в піддавки з ворогом, ставка в якій – українське колективне майбутнє. Просто війна для влади з об'єктивної реальності перетворилася на красиву позу – гасло для чужоземної публіки.

Президент особисто несе відповідальність за те, що відбувається, бо сьогодні він – на чолі української соціальної піраміди. Українські еліти здійснюють колективний суїцид і дуже агресують на будь-яку спробу відірвати їх від настільки захоплюючого заняття. Менталітет жертви, ігнорування небезпеки, заперечення проблеми – ось що таке українська політика на четвертому році війни.

Це не реванш, шановні. Це безумство, яке треба зупинити. Слова повинні відповідати діям. А посада – історичним завданням України.

„День“

Лариса Волошина – українська публіцистка, Київ.

ПАРАДОКСИ

Путін має в Україні кума

Михайло Басараб

Служба безпеки України не зачіпає і не зачіпатиме Віктора Медведчука без дозволу Президента Петра Порошенка, хоч після Революції Гідності і російської агресії Медведчукова персона у політиці – це суцільний нонсенс.

В. Медведчук не просто рядовий український громадянин, він представляє Україну у Мінську, періодично зустрічається з Президентом П. Порошенком. Він співпрацює з керівництвом Росії і одночасно залишається впливовою постаттю в Україні. За це П. Порошенко чує чимало критики, тому вирішив спростувати підозри суспільства у близьких стосунках з кумом В. Путіна і погодився на окремі процесуальні дії щодо нього.

Без відома П. Порошенка СБУ не вчиняло би жодних дій щодо В. Медведчука. У іншо-

му випадку його особою на предмет антидержавної діяльності зайнялися б значно раніше. Якщо зараз по справі буде нульовий результат, це серйозно нашкодить президентові України – тоді він розпишеться у власній неспроможності протидіяти російській резидентурі.

Було зайвим наділяти його представницькими функціями від української сторони. Певно це було забаганкою Кремля – щоб В. Медведчук мав мандат від Банкової, показати вплив російського лобі. Це принизливий ляпас для України. Можливо, В. Медведчук надавав якісь гарантії, обіцянки П. Порошенкові від В. Путіна. Він є неформальним представником російського президента в Україні.

„Газета по-українськи“

Михайло Басараб – політолог, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ На захист узбецького журналіста

КИЇВ. – Суд у Києві посадив під варту на 40 днів журналіста з Узбекистану Нарзулло Охунжонова. Про це повідомила міжнародна організація „Комітет з захисту журналістів“ (Committee to Protect Journalists, CPJ), з посиланням на адвоката медійника Олексія Фьодорова. Н. Охунжонов перебуває у вигнанні з 2013 року. Українська влада затримала його за міжнародним наказом на арешт 20 вересня, коли він з сім'єю прибув до України з Туреччини, шукаючи політичного притулку. „Ми закликаємо український уряд звільнити Нарзулло Охунжонова, дозволити йому залишатись в Україні та відхилити будь-які прохання про його екстрадицію“, – заявив координатор CPJ в Європі та Центральній Азії Ніна Огніанова. Н. Охунжонов у своїх матеріалах критикує авторитарну владу Узбекистану, його статті публікуються в різних інтернет-виданнях, включаючи Бі-Бі-Сі. („Газета по-українськи“)

■ Нова мережа інтернет-крамниць

КИЇВ. – В липні 2017 року в Україні розпочався найбільший інтернет-проект з продажу іграшок для дорослих – www.69.toys. Мережа крамниць охоплює 24 регіони України, за винятком зони Антитерористичної операції та Криму, і включає в себе 50 доменних імен. З початку XXI ст. поміж інтернет-проектів, орієнтованих на українського споживача, почали з'являтися перші онлайн-крамниці для дорослих. Відмінною рисою цих крамниць саме в мережі є анонімність і можливість за короткий час переглянути сотні товарів. (УНІАН)

■ Агропромисловість – на злеті

КИЇВ. – V Міжнародна агропромислова виставка з польовим показом техніки „AGROEXPO-2017“ тривала в Україні з 20 по 23 вересня, займаючи рекордну для країни площу – 119.1 тис. квадратних метрів. Особливістю виставки було те, що новинки сільгосптехніки світових та вітчизняних марок можна побачити безпосередньо у праці в полі – на спеціальному полігоні. У цьому році було показано 48 агрегатів (дискові борони, сівалки, плуги, культиватори, обприскувачі, розкидачі добрив та багато ін.) відомих закордонних брендів. У перший день виставки відбулася панельна дискусія Міністерства аграрної політики та продовольства України спільно з Федерацією роботодавців України та з участю народного депутата України, почесного президента асоціації „Укромаш“ Анатолія Гіршфельда. На експозиції „Тваринництво та птахівництво“ була представлена велика рогата худоба, коні, страуси, вівці, кози, кролі, кури, перепели та багато іншої живності. А на другий день виставки відвідувачі змогли поласувати смачними крафтовими (фармерськими) сирами та визначити найкращий з них. („Економічна правда“).

■ Передусім – наш національний інтерес

КИЇВ. – У зв'язку з тим, що ухвалений Верховною Радою закон про мову освіти в Україні викликав опір у країнах, чії національні меншини мешкають в Україні, Міністерство освіти і науки України запропонувало Раді Європи надіслати статтю 7 „Про мову навчання“ закону „Про освіту“ на експертизу до Венеційської комісії. Про це повідомила Міністер освіти і науки Лілія Гриневич під час зустрічі з Міністром національної освіти Румунії Лівіу Марьяном Попом. Вона також запевнила, що зустріне з цього питання з Генеральним секретарем Ради Європи Турбйорном Ягландом. Заступник Міністра освіти та науки Павло Хобзей в етері „Громадського радіо“ повідомив, що всього близько 10 відс. учнів в Україні навчаються іншими мовами, а 90 відс. школярів навчаються українською мовою. При цьому „переважна більшість з цих 10 відс. навчаються російською мовою“. Новим законом передбачено, що в основній школі з 5-го по 9-ий рік навчання та старшій профільній школі, з 10-го по 11-ий рік (а в майбутньому по 12-ий) навчання загальноосвітнім предметам буде здійснюватися українською мовою, але паралельно вивчатимуться мова, література, історія національної меншини мовою національної меншини. („Українська правда“)

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі „doc“.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Росія нарушила правила обсерваторів

БРЮСЕЛЬ. — Командир війська США в Європі генерал-лейтенант Бен Гаджес сказав 2 жовтня, що Росія поділила свої минуломісячні військові навчання „Запад” разом з Білоруссю на кілька частин, щоб міжнародні спостерігачі не змогли спостерігати за ними. Б. Гаджес ствердив, що обидві країни розположили „багато більше ніж 12,700” осіб; це є обмежуюче число, а вище цього Організація для Безпеки і Співпраці в Європі має право висилати спостерігачів. Генерал додав, що „правдоподібно було понад 40 тис. воєнослужбовців” на цих навчаннях, напередодні яких російське Міністерство оборони сказало, що візьмуть участь 12,700 російських і білоруських військ. („Associated Press”)

■ Секретар здоров'я США зрезигнував

ВАШІНГТОН. — Секретар здоров'я і людських послуг США Том Прайс зрезигнував 29 вересня під натиском Президента Дональда Трампа. До вкола Т. Прайса виник скандал, що він подорожував винаймленими літаками, замість звичайними, які є дешевші. Резиґнацію оприлюднено годину після того, як президент сказав репортерам що він розчарований своїм секретарем, хоч цей обіцяв звернути урядові 52 тис. дол. за свої коштовні подорожі. На посаду діючого секретаря Д. Трамп призначив заступника секретаря Дана Врайта, котрий був директором бюро для запобігання хворіб і поширення здоров'я. („Reuters”)

■ Італія видворила посла Північної Кореї

РИМ. — Міністер закордонних справ Італії Анджеліно Альфано повідомив 1 жовтня, що Італія видворила північнокорейського посла у відповідь на ядерну програму режиму. Міністер підкреслив, що Італія не обриває дипломатичних відносин, „бо завжди може бути корисно втримувати способи комунікації”. Міжнародна спільнота натискає на Північну Корею відмовитися від свого ядерного арсеналу. Китай погодився від 1 жовтня обмежити експорт нафти та імпорту текстильних продуктів від свого сусіда. Італія стала п'ятою країною яка вже видворила посла комуністичної Північної Кореї, наслідуючи Іспанію, Мексику, Перу й Кувейт. („The Washington Post”)

■ Китай: США мусять шанувати їх турботу

ПЕКІН. — США мусять шанувати турботу Китаю щодо Тайвану щоб не зіпсувати китайсько-американських зв'язків. Міністер закордонних справ Китаю Ванг-ї сказав це державному секретареві США Рексові Тілерсонові під час його відвідин 30 вересня у Пекіні. Комуністичний Китай вважає демократичний Тайван блудною провінцією і ніколи не відмовився від примусового воз'єднання острова з материком. Хоч США не мають формальних відносин з Тайваном, вони є зобов'язані законом допомагати йому обороняти себе; вони теж є головним джерелом озброєння острова. Пекін не раз висловлював свої незадоволення намаганнями США розширити військові обміни з Тайваном. Від коли Цай Ін-шен була обрано президентом Тайвану минулого року, Китай підозріває що вона – як голова Демократичної Прогресивної Партії яка підтримує незалежність – схоче формально проголосити незалежність острова. („Reuters”)

■ Жінка призналася, що передала секрети

САВАНА, Джорджія. — 25-літня Ріеліті Винер призналася агентам Федерального Бюро Розслідувань (FBI), що вона переслала довірочні урядові інформації агенції новин. Працюючи перекладачем для бюро Агенції Національної Безпеки (NSA) у Джорджії, вона була заарештована у червні за переслання неназваних ближче інформацій. Федеральна прокуратора оприлюднила документи про це 27 вересня, прохаючи суддю тримати її даліше під арештом. В документах описується, як Р. Винер переписувалася на мережі Фейсбук зі своєю сестрою, кількакратно висловлюючи свою глибоку ненависть до Америки. Їй загрожує 10 років ув'язнення у федеральній тюрмі якщо буде засуджена. („ABC News”)

ЗНАЧЕННЯ РІДНОГО СЛОВА

„Lingua franca” для українців

Юрій Онух

Кілька останніх вечорів ми всією родиною дивилися в мережі Netflix на український телесеріал „Слуга народу”. Створений 2015 року студією „Квартал-95”, він був абсолютним першуним серед глядачів на телеканалі „1+1”: його побачило понад 20 млн. осіб.

Хай там як, а це майже половина населення України. Почуття гумору творців цієї комедійної пародії на життя в Україні відрізняється від мого, але річ не в тому. Мене зацікавили мовні співвідношення. Серіал максимально російськомовний, з незначними україномовними епізодами. Після 13 років життя в Києві це для мене аж ніяк не несподіванка, а для закордонної аудиторії Netflix різниця між мовами навіть непомітна, бо всі діалоги, створені для північноамериканського глядача, постають як англійські написи. Одне слово, немає значення, якою мовою розмовляють герої серіалу, бо американці не розрізняють слов'янських мов. Тож мовне питання перестає існувати.

А от в Україні ситуація інша, тому додавання субтитрів проблеми не вирішує.

Під час перегляду „Слуги народу” в мене з'явилася думка, що, можливо, значна частина української аудиторії теж не помічає тієї мовної мішанки. Я вже мовчу про те, що українською мовою у фільмі розмовляють зазвичай люди просто, щоб не сказати простаки, натомість ті, хто має якіснішу освіту або вище суспільне становище, лише вставляють, як ритуальну оздобу, кілька українських слів.

Одне слово, „lingua franca” героїв серіалу – російська мова з додаванням піпеткою краплинок української мови. Я вдячний серіалові „Слуга народу” за виразне усвідомлення значення такого уявлення, як „lingua franca”, у дискусіях про ролі і значення української мови. Для з'ясування, що я розумію під цим, потрібна невелика екскурсія до моєї власної ідентичності. Я українець, що народився й виріс у Польщі, але не потомок емігрантів з території сучасної України, а автохтон, потомок русинів (українців), котрі споконвіку живуть на території, яку займає польська держава в її сучасних кордонах. Діалект, яким розмовляли мої предки, і був, власне, такою собі „lingua franca”, завдяки якій вони могли спілкуватися між собою, а водночас відрізнятися від інших народів, що жили в польській державі або інших державних утвореннях чи адміністративних одиницях залежно від історичного періоду (державі Г'ястів, об'єднаному Королівстві Польському, Речі Посполитій шляхетській, Австрійській імперії, Царстві Польському, Привіслянському краї та Холмській губернії в Російській імперії, Другій Речі Посполитій, Генеральній губернії під час німецької окупації, Польській Народній Республіці, Республіці Польща).

На похиле дерево...

(Закінчення зі стор. 2)

кого стимулятора, тому Росія розв'язала війну з Україною, загарбала Крим та Донецьк і Луганськ з околицями.

Україна виявилася дуже зручним об'єктом для використання у засобах внутрішньої пропаганди – і то не лише для Росії, але і для наших сусідів на Заході. На жаль. Це стало можливим перед усім через власну інституційну слабкість української держави. Як то кажуть, „на похиле дерево усі кози скачуть”.

Триваюча війна, економічна стагнація, розгул бандитизму і корупції та тероризму зрозуміло, що сильно послаблюють державу. Водночас, саме ці чинники мають стимулювати і „захисні сили” її організму. Однак, „імунітет” не посилюється. Причина цілком очевидна – замість того, щоб, спираючись на колосальний потенціал суспільної самоорганізації, працездатності та інноваційності – будувати сучасну країну, люди, які отримали всю повноту владних повноважень у 2014 році, заходилися відтворювати олігархічно-корупційну „владну вертикаль” за подобою тієї, яку збудовано у Росії.

Захланність і другорядність такого державного устрою гальмує розвиток нових суспіль-

У контактах з зовнішнім світом ми послугоувалися різними мовами: польською, російською, німецькою. Польською мовою я здобував освіту, її я й досі знаю найкраще. Уже 30 років живу в Канаді, мультикультурній країні, що складається з емігрантів, для яких залежно від провінції „lingua franca”, а отже, мовою міжетнічного спілкування є або англійська, або французька. У приватному житті більшість імігрантів говорять мовами, принесеними з дому, привезеними з країн походження.

Я щодня послуговуюся напереміну трьома мовами: англійською, українською та польською. З нашою донькою, що виросла та здобула освіту в Канаді й знає п'ять мов, ми розмовляємо українською, а також польською, зрідка англійською. Наша ідентичність багаторівнева, мультикультурна й багатомовна.

З українцями з діаспори та з України нашою „lingua franca” майже завжди є українська мова. Можливо, ці два слова – „lingua franca” – це ключ до того, щоб відчинити двері для спілкування передусім між самими українцями.

Ми повинні голосно або мовчки визнати, що нашою „lingua franca” є українська мова, а звідти вже лише один крок до того, щоб „інші” громадяни держави Україна теж долучилися до розмови, спираючись на формулу видатного мислителя Юзефа Тішнера: „Повноцінний діалог формується на основі певного експліцитного або імпліцитного утвердженого принципу: ані я, ані ти не здатні пізнати правду про себе, якщо будемо далекі одне від одного, замкнені в стінах наших страхів, бо ми повинні дивитися на себе немов ззовні, я твоїми, а ти моїми очима, повинні порівняти під час розмови наші погляди – тільки так можна знайти відповідь на запитання, які ми насправді”.

Письменник Юрій Андрухович, ще одна видатна постать, у своїй промові 9 вересня з нагоди отримання міжнародної літературної премії Віленіці в Словенії сказав: „Якщо ідентичність і досі важлива (а поняття „представник” дуже навіть корелює з поняттям „ідентичність”), то я волію бути представником мови. Вона в багатьох сенсах важливіша за країну чи, стриманіше кажучи, не менш за неї важлива, надто ж коли йдеться про порозуміння між людьми за допомогою чогось написаного. Тож під час знайомства з письменниками я волів би модифікувати традиційну формулу й запитувати: „What language are you from?” („З якої ти мови?”).

На запитання Ю. Андруховича я відповів би так: я з „lingua franca”.

Хоч куди мене закине доля, там уже існує якась „lingua franca”, але є й така, яку я завжди ношу з собою в усіх своїх життєвих мандрівках, і мова ця – українська.

Львівський культурологічний журнал „І”

них взаємин, ізолює цілковиту більшість громадян від впливу на владні рішення, позбавляє їх права на законну частку національного багатства. „Вертикаль”, разом з агресивно-слухняною парламентською більшістю перетворюється на інструмент його розкрадання – надр, родючих земель, залишків інфраструктури і виробництва. „Вертикаль” є основним генератором поживного субстрату для корупції, бандитизму та рейдерства. Вона ж – головний руйнівник економіки.

„Вертикалі” нема діла до захисту країни від ворога – вона віддає перевагу торгівлі з ним; нема діла до розвитку інновацій – інновації не дають красти; нема діла до розвитку освіти, науки та культури – ці галузі живлять інтелектом суспільство; нема діла до становлення середнього прошарку – він бо має занадто розвинене почуття гідності.

Вертикаль двічі завалювалася під власною вагою і двічі відроджувалася. Востаннє – на великій крові. Саме востаннє, бо втретє не буде де і з чого її відновити.

А завалюватися „вертикаль” почала вже, і з природним гравітаційним прискоренням.

„Українська правда”

Костянтин Матвієнко – політичний експерт, Київ.

Створено громадську спілку „За україномовний Київ“

Учасники установчих зборів громадської спілки „За україномовний Київ“. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. — 15 вересня в Національній спілці письменників України відбулися установчі збори громадської спілки „За україномовний Київ“, що стане єдиним центром для утвердження української мови у Києві. Головою нової організації обрано президента Інституту реформ та розвитку Києва Олександра Вовченка.

Серед головних завдань новоствореної організації є забезпечення всебічного розвитку і повноцінного функціонування державної української мови в усіх сферах суспільного життя Києва на основі пробудження історичної пам'яті, формування у мешканців столиці національної свідомості й самопова-

ги, виховання в них почуття відповідальності за долю відновленої української державності, а також захист прав і свобод, задоволення соціальних, культурних, просвітницьких та інших потреб жителів Києва та громадян України.

Здійснюватиметься громадська контролія обов'язкового використання державної мови службовцями під час виконання ними своїх посадових обов'язків, дотримання мовного режиму в дошкільних, середніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах та науково-педагогічних установах Києва, за мовним оформленням оголошень, реклами та інших написів і вивісок на вулицях Києва відповідно до вимог української літературної мови. Визначено й інші завдання.

Заклик: Треба говорити українською мовою

Іван Лозовий

ЛЬВІВ. — 17 вересня, в конференційній залі готелю „Джордж“, відбулася конференція „Українська мовна стійкість і гнучкість. Роля західної України“, у центрі якої була тема „Чому мешканці заходу України часто переходять на російську мову в спілкуванні з російськомовними співрозмовниками?“.

Під час конференції організатори представили результати соціологічного опитування Київського міжнародного інституту соціології, згідно з яким 60 відс. мешканців восьми обласних центрів західної України, для яких основною мовою спілкування є українська, завжди у певних сферах переходять на російську і лише 40 відс. (серед яких лівобережна частка — молодь до 25 років) завжди у всіх ситуаціях говорять українською мовою.

На конференції з приводу питання мовної стійкості виступили з доповідями відомі

мі письменники, культурні й громадські діячі та фахівці з соціолінгвістики Юрій Винничук, Остап Дроздов, Антін Мухарський, Лариса Масенко, Роман Матис, Святослав Літинський, Іван Лозовий, Тарас Марусик, Пилип Селігей та Оксана Данилевська. Виступаючи наголошували на важливості ролі саме західних регіонів України в популяризації української мови та у сприянні поверненню центрові й сходіві України історичної україномовності.

Організатори конференції закликали активістів, засоби масової інформації та громадськість західних регіонів до широкого діалогу з приводу цієї проблематики, спільного пошуку шляхів її вирішення.

Ініціатор, організатор та спонзор конференції — громадська ініціатива „ЮЕІ мови“.

Іван Лозовий — ініціатор та модератор конференції, засновник ініціативи „ЮЕІ мови“.

ЗМІ Росії...

(Закінчення зі стор. 1)

ві такі заяви Будапешта назвали істеричними. Крім того, з критикою закону виступали Румунія, Болгарія, Греція, Польща і Росія, а також президент Молдови.

Міністер освіти України Лілія Гриневич наго-

лошувала, що закон не позбавить меншин права на освіту рідними мовами. Вона зазначала, що закон гарантує національним меншинам вивчення їхніх мов. Проте вона додала, що представники меншин в Україні повинні вільно володіти українською мовою, щоб досягти успіху в Україні.

Л. Гриневич також заявила, що мовну статтю закону „Про освіту“ буде уточнено в законі „Про загальну середню освіту“.

АМЕРИКА І СВІТ

■ ІД вбила двох жінок у Франції

МАРСЕЛЬ, Франція. — Екстремістська організація „Іслямська Держава“ (ІД) взяла відповідальність за вбивство двох жінок на головній поїздовій станції у цьому південнофранцузькому місті. Чоловік з ножем проколов двох жінок 1 жовтня. Французькі вояки застрілили його після нападу. Спеціальні військові патрулі, начисляючи 7,000 вояків, були тимчасово створені два роки тому від початку смертельних іслямських терактів по цілій країні. Недавно уряд вирішив, що ці патрулі залишаться на постійно. („Associated Press“)

■ Трамп відкликав наказ Обами

ВАШІНГТОН. — Президент Дональд Трамп 29 вересня відкликав наказ свого попередника Президента Барака Обами, який 2009 року створив Національну раду для відносин федеральної робітництва й начальства. Рада мала покращити відносини між профспілками й федеральними начальниками. Вона мала існувати до 2011 року, але Б. Обама продовжив її існування. Профспілки підтримували її діяльність, але критики казали, що вона дозволяла профспілкам впливати на федеральну політику. („The Washington Times“)

■ „Сі-Бі-Ес“ звільнила віце-президента

НЮ-ЙОРК. — Корпорація „Сі-Бі-Ес“ 2 жовтня звільнила свого віце-президента для бізнесових справ за коментарі, які вона подала на соціальній мережі про масивне вбивство на музичному фестивалі в Лас-Вегасі, Невада. 1 жовтня 64-літній Стіфен Педок застрелив 59 осіб і поранив понад 500 на цьому фестивалі, на якому було 22 тис. осіб. Гейлі Гефтен-Голд написала на своїй сторінці у Фейсбук, що вона не співчуває жертвам стрілянини, яка є найгіршою в модерній історії США, тому що — за її словами — більшість прихильників цього музичного жанру („кантрі“) є республіканцями. „Сі-Бі-Ес“ видала заяву, кажучи, що вона „нарушила стандарти нашої компанії і вже не затруєнена у „Сі-Бі-Ес.“ („Los Angeles Times“)

■ Навальний засуджений на 20 днів тюрми

МОСКВА. — Провідник російської опозиції Олександр Навальний, котрий оголосив свої плани кандидувати проти Президента Володимира Путіна на президентських виборах в березні 2018 року, був засуджений 2 жовтня на 20 днів ув'язнення, як частина кампанії Кремля проти дисидентів перед виборами. Московський суд схвалив наказ на арешт А. Навального, після того як він закликав своїх прихильників взяти участь в несанкціонованому публічному віче в Нижньому Новгороді. А. Навальний назвав рішення суду „подарунком з дня народження Путінові“, якому 7 жовтня сповниться 65 років життя. („The Washington Post“)

■ США приймуть до 45 тис. біженців

ВАШІНГТОН. — США обмежать число біженців допущених у фінансовому 2018 році до 45 тис. осіб. Про це заявив Президент Дональд Трамп 29 вересня у меморандумі до Державного секретаря Рекса Тілерсона. Це є найнижче число за кілька десятиліть. Адміністрація каже, що обмеження потрібне щоб надігнати зростаючий застій осіб, котрі прохають політичного азилу, і щоб краще перевірити їх. Також уряд може взяти під увагу „правдоподібність їхньої асиміляції і внеску для США“. („Reuters“)

■ Суданський емігрант стріляв у церкві

АНТІОХ, Тенесі. — Замаскований чоловік застрелив жінку на церковній площі, а відтак увійшов до церкви і прострілив шістьох осіб. 25-літній Емануїл Кідега Самсон прибув до США зі Судану 1996 року. Церковний прислужник Каліб Енґел зумів стримати його від дальшої стрілянини. Під час боротьби. Е. Самсон випадково прострілив себе. Поліція взяла його до шпиталю, а відтак заарештувала. 29 вересня поліцейні джерела повідомили, що Е. Самсон залишив записку в своєму авті, натякаючи, що його вчинок є помстою за стрілянину 2015 року в церкві у Чарльстоні, Південній Кароліні, де білий расист застрелив дев'ятьох афроамериканців. („United Press International“)

Олігархи – небезпечна спадщина СРСР

Українські олігархи — група осіб, яка виникла неприродно швидко на економічній і політичній арені України після здобуття нею незалежності в 1991 році. Економічна сила олігархів базується на їх традиційних радянських політичних зв'язках, можливості забезпечувати собі на рівні державних рішень особливо сприятливі умови для підприємництва. Поява олігархів була пов'язана з процесами приватизації державних активів, якими розпоряджалася номенклатура Комуністичної партії часів СРСР. Фінансово-промислові групи олігархів виникли за регіональною ознакою. Найпотужніші з них пов'язані з кримінальними угрупованнями Донецька, Києва, Дніпра і Харкова. Приватизація державного майна була відверто націлена на створення прошарку олігархії, проводилася без громадського обговорення, виключно в інтересах правлячих кіл.

У 1996 році Україна отримала головою уряду олігарха з Дніпропетровщини Павла Лазаренка, що став символом посилення впливу олігархічних груп. За часів Леоніда Кучми зформувалась чітка корупційно-олігархічна система, що призвело до невдоволення народу і Помаранчевої Революції 2004 року. За часів Віктора Ющенка почався новий етап перерозподілу власності шляхом поглинання середніх підприємств через рейдерські захоплення з використанням корумпованих судів. Віктор Янукович почав будівництво чіткої провладної вертикалі і узурпації влади та подальшої олігархізації України. Це було однією з причин Євромайдану.

Найвідомішими стали українські олігархи Рінат Ахметов, Ігор Коломойський та Віктор Пінчук. За ними йдуть за розмірами капіталів Вадим Новинський, Генадій Боголюбов, Юрій Косюк, Петро Порошенко, Андрій Вадатурський, Костянтин Жеваго, Дмитро Фірташ, Валерій Хорошковський, Ігор Єремеев, Сергій Тігіпко, Нестор Шуфрич, Олександр Фельдман, Сергій Тарута, Олександр Гергега.

Олігархи мають численних ставлеників у Верховній Раді та уряді, володіють каналами телебачення та іншими засобами масової інформації, визначають зовнішню та внутрішню політику держави.

На думку українських дослідників, збереження олігархії знижує конкурентоспроможність суспільства, стримує можливості його сталого та якісного розвитку, створює суттєві обмеження для використання творчого потенціалу різних верств населення та загрожує остаточно перетворити Україну на периферійну та відсталу країну світу.

ІСТОРІЯ

Актуальні думки В'ячеслава Липинського

Левко Хмельковський

Узяв до рук перший збірник „Хліборобська Україна“, який видала 1920 року у Відні Ініціативна група Українського Союзу Хліборобів-Державників. Почав читати статтю В'ячеслава Липинського „Українська наддніпрянська інтелігенція й українська національна ідея“.

Я виріс в СРСР і, природно, не міг знати про автора, активного учасника української революції. Цікавило й те, що він був родовитим поляком, який широко прийняв українську національну ідею і боровся за неї зі зброєю в руках. Я багато їздив по Черкащині, але не знав, що В. Липинський ряд років (1909-1914) жив з дружиною Казимирою та донькою Євою у своєму маєтку „Русалівські Чагари“ на території нинішнього Маньківського району. Він мав там 160 десятин землі.

Під час більшовицької окупації України на початку квітня 1918 року революційні селяни знищили маєток разом з бібліотекою, архівом та рукописами. Свою найбільшу історичну працю „Україна на переломі“ В. Липинський присвятив пам'яті селянина Левка Зануди, який загинув, намагаючись зупинити це нищення. На місці хутора „Русалівські Чагари“ ніяких будівель до нашого часу не збереглося.

А тепер – кілька рядків з прочитаної статті В. Липинського (правопис збережено):

„Люде ж і групи людські бувають різні. Єсть розумні й добрі, єсть злі і дурні. Дуже часто власне ці послідні. Якби не те, то занизька ідейність та занизька мораль при зависокім матеріальнім розвитку не розсадили б Вавилону й Риму. Особливо індивідуальна вартість ідеотворчих груп відіграє велику роль у розвитку й життю громадських сполук національних. Тому одні етнографічно відмінні людські колективи стали націями, а інші так само етнографічно відмінні колективи націями не стали.“

І тому хоч матеріальний розвиток України ввійшов тепер в таку стадію, що наша етнографічна маса мусить бути зорганізована в модерну європейську націю, але чи зорганізується вона в націю українську чи в націю російську, а почасти в націю польську. Це залежить тільки від індивідуальної моральної вар-

тости тих груп, що у нас ці три відмінні національні ідеології творять. І нам, репрезентантам національної ідеології української, нема чого на „об'єктивні дані“, а не на себе рахувати, та на „мову“, „писанки“, і „Маркса“, а не на нашу власну індивідуальну вартість покладатись. (...)

Та українська національна ідеологія, та віра українська, з якої виріс Шевченко, з якої виросло наше відродження, з якої виросли ми – це стара віра колишньої старшини козацької, це індивідуальна моральна вартість тих – народною масою козацькою з посеред себе в війні і праці виділених найкращих людей – гетьманів, полковників, осавулів, сотників, що газет не маючи, живим словом про свої діла й заміри лицарські оповідали, про них думи складали, а народ весь український через своїх оборонців козаків ті думи старшинські підхоплював, далі в степи широкі ніс, з ними голови за Україну клав і пам'ять тих, кого він за честь, за відвагу, за мораль лицарську шанував і за провідників нації вважав, у пам'яті своїй неграмотній і по цей день заховав. І хоч пропало славне Запоріжжя, та не пропала його слава. (...)

Їдучи на мотоциклеті з газеткою в кишені, старих дум запорожських творити не можна. Але той самий дух громади-нації може творити тепер ідеї-думи інші. Тільки людей на ці мотоциклети не треба сажати з оселедцями на голові, в довгопогих жупанах і давніх козацьких шараварах. Нова машина вимагає нової національної форми – це раз. Чим складніша машина, чим більшої зорганізованості людей вимагає вона для своєї праці, тим дужчий мусить бути об'єднуючий дух людей, що нею володіють, тим вища мусить бути їхня суспільна ідея, їхня суспільна мораль – це два. (...)

Де ви, сучасна старшино українська, що новітньою зброєю духа – пресою і книжкою – володіючи, силою свого духа нову віру українську творите? І яку нову думу вашу сучасний український грамотний народ, прочитавши та діла ваші побачивши, за свою прийме і з нею голови свої на боротьбу, на смерть за Україну понесе?..

Ці рядки написав В. Липинський в квітні 1920 року, але вони й сьогодні актуальні.

В'ячеслав Липинський (третій зліва) на хуторі „Русалівські Чагари“. Ліворуч від нього селянин Левко Зануда, який загинув, рятуючи рукописи В. Липинського (фото з 1915 року).

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510
	E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

Жертви скидали до криниці

Євген Цимбалюк

ПАЩИХА, Рівненська область. – У поселенні Пащина, яке має лише 400 мешканців, 30 липня відкрили пам'ятник на честь тих земляків, хто знайшов вічний спочинок у тутешній 80-метровій криниці. Таких виявилось 34 чоловіків. А ще у цій криниці, розташованій у так званій Сафатовій Долині, прийняли мученицьку смерть люди з сусідніх сіл Рудки, Ільпобоків, Ігнатівки, Миколаївки, Калинівки, Млинова. Усі вони стали жертвами бандитської групи НКВД Сафата Панасюка, яка, прикриваючись приналежністю до УПА, винищувала патріотів України.

Таких замаскованих терористичних груп, що діяли під виглядом боївки УПА та ОУН, у 1944 році на українських теренах було створено, як засвідчують архівні документи, понад 100. Одна з таких псевдо-боївок – група С. Панасюка, який був родом із Пащихи. У довіру до людей він увійшов тим, що брав участь у Гурбівському бою на стороні повстанців. Саме в цьому бою він став зрадником і очолив винищувальний загін НКВД.

При вишколі цього загону були запроваджені порядки справжньої УПА: щоранкова молитва, вітання вигуками „Слава Україні!“ і „Героям слава!“, співання гімну ОУН, всі розмови тільки українською мовою. Після вишколу були терористичні „діяння“, які тривали до 1946 року.

Жертвою псевдо-боївки став сільський вчитель Григорій Кравчук, який очолював тутешню повстанську групу, а перед цим брав участь як у бою під Гурбами і в бою з нацистами під Кременцем. Від вбивць потерпіли сім'ї Сидору-

Під час відкриття пам'ятника. (Фото: Євген Цимбалюк)

ків, Теслюків, Зборовських, Волянчуків, Панчуків, Вдовичів, Борделюків, які допомагали українським повстанцям або ж виявляли неприхильність до радянської влади.

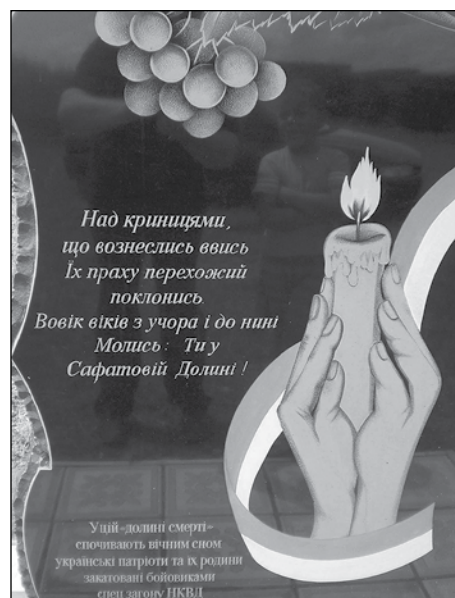
„Прикриттям“ для бандитів стала місцева глибочезна криниця. Закатованих людей під прикриттям ночі скидали у неї. У цій могилі опинилося 80 убієнних.

Про сумну славу Сафатової долини мирний люд довідався у перший повоєнний рік, а от про діяльність боївки набагато пізніше – через фотографію, зроблену 20 листопада 1945 року, оприлюднену фотографом Яковом Пекарським, на якій С. Панасюк стоїть у колі співробітників НКВД. Місцеві жителі розповідають, що цей кат, маючи у повоєння посаду голови

сільської ради, змушений був втікати аж до Сибіру. За одними переказами там його настигла кара за злодіяння. За іншими – він дожив до глибокої старості в Криму.

У Пащисі на місці криниці смерті вознісся хрест. Наразі до хреста долучився ще й пам'ятник з написом про страшні події 1944-1946 років. Відкриття пам'ятника відбулося при багатолюдді, з участю священиків, представників влади та громадськості, жителів не тільки навколишніх сіл, а й Рівного, Луцька, Дубна. Про події, пов'язані з історією України, говорили ветерани Василь Кирилюк та Олена Рожко.

Пам'ять не згасатиме, доки застережними для народу будуть події, що відбувалися у сумнозвісній „долині смерті“.

Надпис на пам'ятнику.

Учасник Гурбівського бою, очільник Рівненської обласної організації „Братство вояків УПА“ 93-річний Василь Кирилюк.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Запрошує шановне громадянство
на доповідь

Юрія Савчука

старшого наукового співробітника
Інституту історії України НАНУ

на тему:

**„Печатки Української Революції 1917-1921 рр.
з колекцій Польщі та України“**

Доповідь відбудеться у неділю
15 жовтня 2017 р. о 3-ій год. пополудні
в приміщенні УВАН

206 West 100th Street. New York, N.Y. 10025
Tel.: (212) 222-1866

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує
на
доповідь

Миколи Рябчука

(Київ, Україна)

політолога
Президента українського ПЕН-клубу

**„Випробування війною.
Нові зв'язки і старі поділи
в українському суспільстві
2014-2017 рр.“**

В суботу, 14 жовтня 2017 року
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Під час панелю на тему „Висвітлюючи зусилля Світового Конгресу Українців у Організації Об'єднаних Націй” (зліва): Борис Потапенко, Оріся Сушко, Юрій Сергеев та Валерій Кучинський. (Фото: Ірена Реєнт Савіяно)

Катерина Ющенко, колишня перша лейді України.

Голова Служби безпеки України Василь Грицак.

Президент СКУ в 1998-2008 роках Аскольд Лозинський.

Президент СКУ Євген Чолій (зліва) та координатор конференції д-р Володимир Зарицький (праворуч) з учасниками святкування 50-ліття СКУ.

Конференція в Нью-Йорку...

(Продовження зі стор. 1)

Учасників привітав Постійний представник України при Організації Об'єднаних Націй (ООН) Володимир Єльченко, який відзначив багатолітній внесок СКУ в підтримку України та його зусилля в рамках ООН.

Президент СКУ Євген Чолій виступив з вітальним словом на тему „Світовий Конгрес Українців у 50 років – Висвітлюючи найвищі досягнення” під час вступної сесії під головуванням Генерального секретаря СКУ Стефана Романіва.

Протягом дня пройшли чотири панельні дискусії, які представили різні аспекти діяльності СКУ.

Перша панельна дискусія була присвячена темі „Здійснюючи зусилля для покращення відносин США-Україна та Канада-Україна”. Її модератором була Рома Гадзевич, головний редактор тижневиків „Свобода” та „The Ukrainian Weekly”. Панелісти, Президент УККА Андрій Футей, Президент Конгресу Українців Канади Павло Ірод та перший Посол США в Україні Роман Попадюк, наголосили в своїх виступах на сильних сторонах складових організацій СКУ в Північній Америці щодо залучення провідів Канади та США до ініціатив на підтримку України, її територіальної цілісності та її народу.

Друга панельна дискусія, модератором якої була Тамара Олексій, голова Світової Ради СКУ з питань ООН, працювала над темою „Висвітлюючи зусилля Світового Конгресу Українців у Організації Об'єднаних Націй”. Панелісти, колишні Постійні представники України при ООН Валерій Кучинський та Юрій Сергеев, Президент Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Оріся Сушко та виконуючий обов'язки Голови Ради Українських

Державницьких Організацій Світу Борис Потапенко, зосередилися на минулому СКУ, поділилися своїми поглядами на його подальшу роль в посиленні позиції України та наголосили на важливості ширшого залучення українських неурядових організацій до діяльності в рамках ООН.

Третя панельна дискусія, модератором якої був Віктор Гетьманчук, директор гуманітарних ініціатив СКУ, запропонувала учасникам обговорити величезну працю, яка ведеться на підтримку соціальних потреб українського населення, а також розглянула діяльність діаспори на підтримку людських прав українців у всьому світі. Панелісти, Президент Злученого Українського Американського Допомогового Комітету Лариса Кий, виконуючий обов'язки Директора гуманітарної ініціативи СКУ „Захист патріотів” Марко Супрун та колишній Старший радник Гельсінкської комісії в Конгресі США Орест Дейчаківський, виступили на тему „Аналізуючи зусилля СКУ в сферах гуманітарної допомоги, суспільної служби, людських прав”.

Завершальною була четверта панельна дискусія під назвою „Аналізуючи зусилля СКУ в культурній, інформаційній, освітній сферах”, модератором якої була Ірина Мицак, голова Світової Ради засобів масової інформації при СКУ. Зосередивши увагу на специфічних сферах діяльності серед громад української діаспори, панелісти, колишній Президент Українського Музею в Нью-Йорку Рената Голод, Заступник Директора Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету Любомир Гайда та Директор УККА з комунікації і засобів масової інформації Андрій Добрянський, висвітлили досягнення північноамериканських українських громад, які насамперед поділяють українську ідентичність з різними народами світу.

Гостем конференції був Посол України в США Валерій Чалий, який виступив під час робочого обіду на тему „Чому вільна, стабільна і процвітаюча Україна має значення для США”. Посол пригадав гостям нинішню роль України, яка не лише відстоює свою територіальну цілісність від агресії Російської Федерації, але й захищає безпеку і стабільність Європи та світу. Сесію очолив суддя Федерального суду претензій США Богдан Футей.

Заключне слово мав Президент СКУ в 1998-2008 роках Аскольд Лозинський. Виступаючи на тему „Світовий Конгрес Українців: дивлячись у майбутнє – Чого очікувати в наступні 50 років”, А. Лозинський наголосив, що СКУ, незалеж-

Перший Посол США в Україні Роман Попадюк.

Посол України в США Валерій Чалий.

но від розвитку політичних подій як минулого, так і майбутнього, був, є і завжди повинен залишатись совістю українського народу.

Після конференції відбувся святковий бенкет, на якому було двоє виступаючих.

Катерина Ющенко, колишня перша лейді України, представила ролі діаспори у допомозі українському народові щодо зміцнення суверенітету та демократії в Україні.

Другим виступаючим був Василь Грицак, голова Служби безпеки України. Він розповів гостям про жертвність українських чоловіків і жінок на передній лінії гібридної війни з Російською Федерацією та про жертвність їхніх сімей, наголосивши на необхідності активізувати зусилля, спрямовані на припинення цієї війни. Відзначивши внесок української діаспори в підтримку територіальної цілісності України, голова СБУ нагородив грамотами наступних осіб: Е. Чолія, С. Романіва, П. Ірода, А. Футея, В. Зарицького та Б. Потапенка.

З вітальним словом на бенкеті виступили Посол В. Чалий, Е. Чолій, А. Футей, П. Ірод та А. Лозинський. Ведучим був Екзекутивний заступник президента УККА Михайло Савків.

З нагоди 50-ліття СКУ свої пожертви на його адресу зробили Федеральна Кредитова Кооператива „СУМА”, Йонкерс, та Фондація „Самопоміч” Української Американської Федеральної Кредитної Спільки „Самопоміч”, Чикаго.

Конференцію та бенкет організував Координаційний комітет з участю Екзекутивного координатора Т. Олексій, адміністративних координаторів А. Добрянського, Миколи Грицьковича і Лесі Орач та координатора програм д-ра В. Зарицького.

„Світовий Конгрес Українців висловлює подяку Українському Конгресовому Комітету Америки та Координаційному комітету за успішні заходи з нагоди 50-ліття СКУ в місті, де СКУ був заснований, а також усій українській американській громаді за рішучу підтримку та відданість інтересам українського народу в усьому світі”, – заявив Президент СКУ Е. Чолій.

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

В Ізраїлі говорили про збереження води

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – Міжнародна конференція з питань новітніх водних технологій та захисту навколишнього середовища відбулася в Ізраїлі. Організатор „WatEc Israel 2017“. В ній взяли участь вчені та спеціалісти з 40 країн світу і тривала вона 12-14 вересня в центральному виставочному павільйоні країни. На конференцію приїхали представники з України.

На жаль, своїх пропозицій та розробок Україна цього разу не представила, але охоче вивчала досвід країн Європи, Південної Америки, Близького Сходу і господарів конференції – ізраїльських компаній, які мають чималий досвід у збереженні води, очищенні стічних вод, застосуванні зрошувальних систем.

На чолі української делегації був Віце-прем'єр-міністр, Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Генадій Зубко. Після конференції він сказав:

„Вбачаю тут кілька напрямків: зменшення енергоспоживання підприємствами, які займаються водопостачанням, запровадження розумних технологій в систему управління та обліку і міжнародного досвіду в розробку систем водопостачання, водовідводів, можливість виробити спільну стратегію аби дати споживачам чисту воду.

Українці на Міжнародній конференції з питань новітніх водних технологій та захисту навколишнього середовища. (Фото: Сергій Братчик)

Тут хороший досвід ізраїльтян, який заслуговує на увагу і запровадження. Майже 50 відс. стічних вод в очищеному вигляді повертаються в сільське господарство та використовуються для технічних потреб.

Міжнародна конференція дала надію, що спеціалісти навчатимуться ефективно управляти водними та земельними ресурсами, споруджувати екологічно чисте житло та домовлятися в питаннях запобігання повеням і зменшенню збитків від них“.

Хор з Манчестеру співав у Львові

о. Євген Небесняк

МАНЧЕСТЕР, Великобританія. – Участь у Міжнародному фестивалі Українського танцю та культури у Львові 11-14 серпня узяв хор Спільки Української Молоді (СУМ) „Воля“. Про виступи хору розповіли голова осередку СУМ-Манчестер та адміністратор хору Павло Пшеничняк і диригент хору Стефан Мандзій.

С. Мандзій: Постання хору можна віднести до 2011 року, коли я почав регулярно зустрічатися з малою групою хлопців та співати з ними хоріві пісні для чоловічого хору, особливо під час таборування на „Тарасівці“ – так називається табір СУМ у Великобританії. Ті з них, хто жив в Манчестері і на його околицях, одного разу попросили мене, щоб я створив хор і став його диригентом.

На початку було п'ять-шість хористів, але з часом до нас приєдналося більше охочих співати в нашому колективі. Вирішили взяти участь в Окружному Здвизі СУМ в липні 2012 року, в конкурсі чоловічих хорів-дружинників. 16 хористів заспівали в'язанку повстанських пісень і здобули здобули перший приз. Відтоді ми стали справжнім хором.

Після успіху нас запросили виступити в Манчестері на концерті з нагоди Дня Незалежності. Потрібно було придумати для хору відповідну назву. Коли я подав назву „Воля“, всі хористи погодилися з такою назвою, тому що воля є найважливішою складовою української національної свідомості, глибоко вкоріненої в минулому, в сучасності та в майбутності України.

П. Пшеничняк: Минулого року танцювальний ансамбль Осередку СУМ-Манчестер „Поділля“ брав участь у львівському фестивалі, я поїхав з ними. Коли я організатором фестивалю розповів, що в нас також є чоловічий хор „Воля“, вони відразу запросили його на Фестиваль 2017 року. Було дуже цікаво львів'янам дізнатись, що в Манчестері діє хорівий колектив, що складається з українців, які народилися і виросли в Англії, причому зберегли свою культуру і полюбили українську пісню. Після численних проб 19 хористів і троє музикантів були готові до участі у фестивалі.

Більша частина хористів зі своїми родинами вирішила летіти до Жешова, в Польщі, а там повинен був підібрати нас автобус і відвезти до готелю „Жорж“ у Львові. Примістили нас у готелі, у центрі Львова. Фестиваль почався 11 серпня. Організатори нас привітали і ми зустрілися з іншими учасниками фестивалю з Канади, США, Аргентини, Хорватії та України. На відкритті нас всіх зачарував Волинський народний хор чудовим концертом.

Наступний день для нас почався вокальним майстер-класом з Волинським народним хором. Упродовж фестивалю на різних місцях у Львові були розміщені сцени для учасників фестивалю і ми на Площі Ринок виступили з двома піснями.

Увечері ми зустрілися з іншими учасниками фестивалю на вечірці в клубі „Малевич“. Місцеве телебачення зняло інтерв'ю зі мною, як також з нашою співачкою-зіркою Русланою та організаторами фестивалю.

13 серпня день почався ходою від Оперного театру до пам'ятника Тараса Шевченка в центрі Львова. Коли всі затрималися перед пам'ятником, хор „Воля“ заспівав „Заповіт“ – це був надзвичайно

зворушливий момент для нас.

Наступного дня був виступ був у Шевченківському гаю. Під час програми випав дощ, що змусило відкласти виступи танців. Нам запропонували заспівати кілька пісень без мікрофонів, щоб забавити людей, поки дощ мине. Ми так і зробили, за що багаточисельна публіка винагородила нас рясними оплесками. Коли вже не було небезпеки для танцюристів, розпочався концерт, на якому ми знову виступили з нашими піснями, але вже з допомогою мікрофонів.

Після нашої поїздки, ми почали підготовку до виступу в Українському культурному центрі в Манчестері на святкуванні 75-ої річниці УПА 1 жовтня і на 50-ліття СКУ 14 жовтня. Продовжуватимемо нашими виступами наповнювати душі наших людей радістю, коли чують рідні пісні.

Хор „Воля“ біля Оперу у Львові.

Розкопки Батурина продовжені у 2016-2017 роках

Д-р Володимир Мезенцев,
Юрій Ситий
Спеціально для „Свободи“

Війна та економічні труднощі в Україні ускладнили, але не зупинили планомих розкопок у Батурині Чернігівської області, які щоліта проводить українсько-канадська археологічна експедиція. У цьому є велика заслуга спонзорів Батуринського історико-археологічного проекту: Канадського Інституту Українських Студій (КІУС), Понтифікального Інституту Середньовічних Студій (ПІСС) та Дослідного Інституту „Україніка“ у Торонто. Попередній директор КІУС, провідний історик Гетьманщини, проф. Зенон Когут є академічним дорадником Батуринського проекту. Президентом Дослідного Інституту „Україніка“ є ексекутивний директор Крайової Управи Ліги Українців Канади Орест Стеців.

Щедрий грант на археологічні дослідження Батурина в 2016-2017 роках зробив Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В'ячеслава Липинського у Філадельфії. У 2005-2017 роках Чернігівська обласна державна адміністрація щорічно виділяла субсидії на розкопки цього міста.

2016 року у розкопках Батурина брали участь 70 студентів і археологів з університетів Чернігова, Глухова і Сум. Минулого літа, за браком сумських студентів, Батуринська археологічна експедиція зменшилась до 50 членів. Її очолює археолог Юрій Ситий з Чернігівського національного університету.

Д-р Володимир Мезенцев (КІУС, Торонто) є виконавчим директором Батуринського проекту в Канаді. Відомий історик Княжої Русі проф. Мартін Дімнік (ПІСС) бере участь в історичних дослідках Батурина.

Зародок міста, батуринський замок, заснували 1625 року за польського володіння Чернігово-Сіверщиною. У 1669 році велика й міцна фортеця стала політичною та військово-адміністративною столицею козацької держави. Батурин процвітав і досяг вершини свого розвитку за гетьманування Івана Мазепи (1687-1709 роки), найбільш знаного й шанованого на Заході серед українських гетьманів. 1708 року І. Мазепа у союзі зі Швецією підняв повстан-

Німецька порцелянова статуетка XVIII ст., знайдена на фортеці Батурина. (Фото: Юрій Ситий).

Цитадель фортеці Батурина з церквою св. Воскресіння та первинною гетьманською резиденцією XVII ст. на подвір'ї. Реконструйовано на основі археологічних джерел у 2008 році. (Фото: Володимир Мезенцев).

ня за звільнення центральної України від зверхності Москви.

1-2 листопада того року повсталий Батурин атакувало російське військо. За допомогою зрадника воно вдерлось до фортеці, пограбувало й спалило місто дощенту і винищило козацьку залозу та усіх мешканців, разом 11 тис.-14 тис. українців. За наказом царя Петра I, нападники намагались навекі стерти з лиця землі Мазепину столицю, помститись непокірному гетьманові та його прибічникам і придушити антимосковський збройний виступ жорстоким терором, щоб залякати всю Україну.

Через півстоліття руїни й запустіння Батурина гетьман Кирило Розумовський (1750-1764 роки) привласнив і відбудував місто та повернув йому статус столиці козацької держави. 1764 року Російська імперія скасувала Гетьманат. Проте К. Розумовський продовжував розбудовувати й заселяти Батурин і розвивати його промисловість до своєї смерті у 1803 році. Після того останнього піднесення колишня гетьманська столиця впала у занепад і почала відроджуватись лише у незалежній Україні.

По завершенні масштабних натурних реконструкцій замку-цитаделі, гетьманських палаців, церков, державної скарбниці й судової палати, розбудови музеїв старожитностей та туристської індустрії від 2009 року Батурин став популярним центром туризму України. Протягом останніх трьох років зростає кількість відвідувачів музеїв та архітектурних пам'яток міста з України і з-за кордону (до 150 тис. туристів у 2016 році).

У 2016-2017 роках археологи продовжили розкопки на батуринській околиці Гончарівці, де І. Мазепа побудував свою головну резиденцію – прегарний цегляний палац на три поверхи з мансардою. 1708 року московське військо пограбувало й спалило цей визначний твір української архітектури.

Аналіза матеріалів розкопок фундаментів і розвалів стін, письмових джерел та малюнка руїн Мазепино-го палацу на Гончарівці дозволила дослідникам відтворити його архи-

тектурне рішення та декор. Вірогідно, на замовлення гетьмана, палац спорудили й оформили загалом у стилі зрілого центральноєвропейського бароко. Однак, за дослідженнями В. Мезенцева, оздоблення фасадів будівлі керамічними полив'яними розетками було самотнім прийомом архітектури Гетьманщини.

Під час розкопок залишків гончарівської вілли у 1995-2013 роках знайшли багато фрагментів розеток. Кругла форма цих деталей нагадує тарілки з сферично вигнутою центральною частиною й плоскими бортиками. Лицьова опукла сторона має рельєфні зображення розеток у вигляді стилізованих квіток різних фасонів і вкрита поливою білого, жовтого, зеленого, блакитного, бірюзового і темно-синього кольорів.

2017 року В. Мезенцев та художник Сергій Дмитрієнко (Чернігів) проаналізували численні фото знайдених уламків і підготували кольорові реконструкції шести типів цілих розеток технікою комп'ютерної графіки. Кожний тип має відмінний рельєфний квітковий і геометричний орнамент та переважно тричотири підтипи розеток з варіаціями кольорів глазурі, разом до 21 підтипу.

Ці деталі прибивали цвяхами низкою з чергуванням різних типів і підтипів. За реконструкцією екстер'єру палацу Гончарівки В. Мезенцева, на усіх трьох поверхах ці фризи прикресли розетками різних діаметрів від 30 до 40 сантиметрів. С. Дмитрієнко підрахував, що на фасадах розмістили приблизно 264 розетки.

Спеціалісти відзначають високий технічний і мистецький рівень пічних кахлів, розеток та вставок з Мазепиним гербом гончарівського палацу, визнають їх цінними творами архітектурної майоліки українського бароко. Розетки були одною з найбільш численних і типологічно розвинутих категорій керамічного вбрання цієї споруди.

Висновки В. Мезенцева про оздоблення палацу Гончарівки розетками шести типів з 16-21 підтипом і палітрою не менше шести кольорів поли-

ви доповнюють результати попередніх досліджень про використання там семи-дев'яти способів мощення і орнаменту підлог глазурованими й теракотовими плитками, біля 30 різновидів чепурних полив'яних різнобарвних пічних кахлів та двох варіантів теракотових і глазурованих геральдичних плит. Ці дані свідчать про надзвичайну ошатність, коштовність та різноманітність керамічного декору головної резиденції І. Мазепи у Батурині.

За В. Мезенцевим, прийом оформлення її екстер'єру керамічними розетками перейняли з сакральної архітектури Києва між 1696-1700 роками. Це узгоджується з думкою Ю. Ситого про виготовлення усього набору керамічного вбрання палацу – розеток, пічних кахлів, геральдичних вставок та плиток підлог – досвідченими кахлярами, яких гетьман запросив з Києва. Очевидно, вони відформували розетки з місцевої глини у Батурині, але могли привезти з собою готові різьблені дерев'яні форми, в яких виробляли розетки для тогочасних храмів Києва.

У XVII-XVIII ст. за їхнім взірцем і, можливо, з участю київських майстрів керамічними розетками опорядили кілька монастирських церков Київщини, Чернігівщини та Полтави. Відзначимо, що палац Гончарівки був єдиною відомою мурованою житловою будівлею в Україні, яку прикрасили керамічними розетками (виключаючи пізні імітації кам'яниць козацької доби).

Таким чином, виняткове використання у декорі головної резиденції І. Мазепи в Батурині цього прийому оздоблення храмів передової київської архітектурної школи свідчить про унікальність, багатство і національний кольорит цієї споруди. Триповерховий дизайн, високохудожні керамічні глазуровані поліхромні облицювання та своєрідне поєднання західної і української орнаментуції барокового стилю виділяли stolичний палац гетьмана серед цивільних будинків козацької держави.

(Закінчення на стор. 11)

Розкопки Батурина...

(Закінчення зі стор. 10)

2017 року археологи частково розкопали підмурки й котлован невідомої зруйнованої цегляної споруди Мазепиної садиби на Гончарівці. Досліди і визначення цієї будівлі завершать наступного літа.

Розкопки 2016 року на теренах фортеці та південного посаду Батурина виявили рештки дерев'яних хат міщан і козаків, 11 срібних і мідяних польських та російських монет, чотири пряжки й шість декоративних накладок з бронзи і латуні від козацьких шкіряних поясів, портупей та кінської зброї, уламок мідної гарди шаблі, чотири свинцеві мушкетні кулі, чотири кремені від замків рушниць, залізне стремено, чотири мідяні гудзики, три фрагменти мідних перснів та керамічну гральну фішку XVII-XVIII ст.

Тогоріч на південному посаді знайшли натільний хрест з мідяного сплаву XVII ст. Там рельєфно зображено Голгофський трираменний хрест зі знаряддями Страстей Христових по боках. На фортеці знайдено й різьблену кам'яну матрицю для відливання натільних хрестів. Ю. Ситий стверджує їхнє виробництво у Батурині в XVII-на початку XVIII ст.

У 2016-2017 роках експедиція продовжила розкопки маєтку генерального судді Василя Кочубея (після 1700 року) на західній околиці. У другій половині XVIII ст. К. Розумовський тимчасово володів ним і спорудив там три дерев'яні будинки. На думку Ю. Ситого, вони були управленими гетьманської адміністрації, які розібрали у XIX ст.

Археологи розкопали частини фундаментів з цегли, що підтримували дерев'яні стіни двох споруд К. Розумовського. Вони опалювалися печами, облицьованими вишуканими керамічними кахлями.

Торік там знайшли два фрагменти вузьких кахлів другої половини XVIII ст., прикрашені витонченим рослинним орнаментом, нанесеним темно-синьою глазурою по білому й жовтому фонах.

2016 року на фортеці знайшли половину малої прямокутної пласкої пічної кахлі, що розписана кобальтовою й білою поливою у голяндському пізньобароковому стилі. Там вціліли малюнки будинку та полови-

ни великої квітки. Кахлі такого формату, кольорів і стилю полив'яного розпису другої половини XVIII ст. знайдені у значній кількості в Києві, Ніжині та спорудах К. Розумовського у Батурині. В його батуринському палаці-музеї експонується п'ять цілих аналогічних плиток з малюнками ранньомодерних західноєвропейських будинків, веж і стилізованих птахів та половинок квіток по боках.

За В. Мезенцевим, знайдені у Батурині вузькі та мала прямокутна кахлі складали декоративні паски та карнизи на фасадах печей голяндського зразка між рядами більших плиток з головними композиціями, сюжетами й орнаментами. Знахідки кахлів з споруд К. Розумовського у Батурині виставлені в його палаці-музеї. Вони вкриті переважно кобальтовою й білою та іноді коричневою, зеленою, жовтою і бежевою-тілесною емаллю. Там збереглися фрагменти найбільш артистичних реалістичних і стилізованих зображень чоловіків у європейському одязі XVIII ст., квіток та краєвидів ранньомодерних західних міст і портів з вітрильниками, обрамлених пишними рослинними й геометричними візерунками.

Ймовірно, К. Розумовський імпортував кращі та найдорожчі синьо-білі кахлі з Нідерландів для оздоблення груб і ватранів у його амбітних палацах та державних установах. Він міг також використати певну кількість дешевших імітацій модних голяндських кахлів, котрі виробляли в Росії з початку XVIII ст. та, можливо, у гончарному цеху, який гетьман заснував у Батурині 1750 року. Можна гадати, що знайдені в Батурині пласкі кахлі періоду К. Розумовського, розписані брунатною, зеленою, жовтою та бежево-тілесною поливою, були українською продукцією. У малюванні таких плиток помітні впливи манери, сюжетів і орнаментів голяндської декоративної кераміки та їхня своєрідна народня інтерпретація в техніці різнобарвної глазюри.

Торішнього літа на фортеці уперше в Батурині знайшли малу порцелянову фігурку пана у європейському вбранні XVIII ст. Скульптура досконало виконана у реалістичній манері, але без деталізації, і пофарбована у шість кольорів. На думку В. Мезенцева, статуетка була виробом порцелянової мануфактури у Мейсені в Саксонії й привезена до Батурина за К. Розумовського. Вона могла прикрашати світлицю козацького старшини, шляхтича, чи заможного міщанина, або служити іграшкою для його дітей. Знахідки цінних пічних кахлів голяндського стилю та німецької порцелянової скульптури свідчать про європейські комерційні контакти та багатство, вишуканість культури й побуту еліти Батурина у період його останнього піднесення за К. Розумовського.

Цього року Ю. Ситий опублікував важливу статтю про дослідження експедицією цвинтарів на батуринських околицях. В ній аргументовано, що серед 25 похованих XVII-XVIII ст., яких археологи ексгумували на околиці Теплівці 2005 року, більшість становлять жертви нападу на гетьманську столицю царського війська у 1708 році. Там виявили кістяки дітей та чоловіків і жінок різних поколінь – членів кількох родин.

На південному посаді Батурина 2006 року розкопали поховання дитини в дерев'яній будівлі, що спалили 1708 року. У попередні роки в різних частинах міста археологи

також виявляли могили мешканців, вириті поруч або серед руїн згорілих хат XVII-початку XVIII ст. Таких похованих Ю. Ситий впевнено ідентифікував як жертви каральної акції.

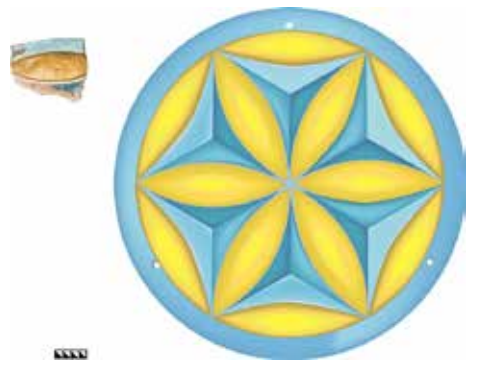
2017 року на Гончарівці експедиція дослідила залишки дерев'яного житла початку XVIII ст., що спалили разом з сусіднім подвір'ям І. Мазепи у 1708 році. В котловані цієї оселі знайшли чавунне ядро від гарматного обстрілу міста того року.

Розкопки Батурина 2016 року поповнили міський Музей археології рідкісними артефактами, які є важливими для вивчення керамічного декору житлових і адміністративних будинків гетьманської столиці та культури побуту гетьманів, старшини, шляхти й міщан. Нові археологічні дані розширили наші знання про місцеве виробництво металевих прикрас, хрестів-оберегів, предметів спорядження гетьманських козаків та їхніх коней, зброї й архітектурної майоліки, а також про західноєвропейські імпортовані товари й мистецькі віяння у Батурині XVII-XVIII ст. Аналіз матеріалів поховань, розкопаних експедицією на околицях, виявляє археологічні свідчення про загибель цілих родин під час поголового вигублення населення Мазепиної столиці.

Її останні студії детально висвітлені у науково-популярній книжечці „Археологічні дослідження Батурина 2016 року. Керамічні оздоба палацу Івана Мазепи“ (Торонто: „Гомін України“, 2017, 32 стор. українською мовою, 75 кольорових ілюстрацій). Це видання можна придбати у канцелярії Крайової Управи Ліги Українців Канади в Торонто за 10 дол. (416-516-8223: luc@luc.org.com) та у Видавництві КІУС в Едмонтоні (780-492-2973, cius@ualberta.ca, <http://www.ciuspress.com/catalogue/history/361/arhaeologheichndeoslidei-baturina-2016-r>).

Наступного літа археологи продовжать польові дослідження міста. Однак обтяжена воєнними витратами українська держава, напевно, не зможе надалі фінансувати цей науковий проект. В мирний час благодійна підтримка українців США та Канади досліджень Батурина була дуже важливою, а в теперішніх умовах вона врятує цей проект.

Найщедрішими меценатами вивчення батуринських старожитностей є св. п. поетеса Володимир Васишин і її чоловік, мистець Роман Васишин (Філадельфія), Андрій Малецький та Мотря Кузич (Нью-Йорк), Олександра Жолобецька-Місьонг (Лівонія, Мишиген), д-р Юрій Іванчишин та д-р Вільгельміна Дегрот (Торонто). У 2016-2017 роках археологічні студії Батурина і підготовку публікацій підтримали дотаціями канад-

Зразок керамічної полив'яної розетки з декору фасаду палацу Гончарівки (перед 1700 роком). Гіпотетична реконструкція В. Мезенцева та С. Дмитрієнка. Комп'ютерна графіка С. Дмитрієнка, 2017 рік.

ські меценати Фонду Катедру Українознавства при Гарвардському університеті, Український Історико-Освітній Центр у Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі (директорка Наталя Гончаренко), Крайова Управа Ліги Українців Канади (голова Роман Медик), Ліга Українців Канади – відділ у Торонто (голова Борис Михайлець), торонтський відділ Ліги Українок Канади (голова Галина Винник), Союз Українок Канади (Відділ ім. св. княгині Ольги, голова Наталя Ємець), Кредитова спілка „Будучність“ (головна управителька Оксана Процюк та управителька кадрів Христина Бідак), Фундація „Прометей“ (голова Марія Шкамбара), Українська Кредитова Спілка (головний управитель Тарас Підзамецький), ресторан „Золотий Лев“ (власниця Анна Кісіль) та аптека „Healing Source Integrative Pharmacy“ (власники Омелян і Зеня Хабурські) у Торонто.

Археологи звертаються до українських організацій, фондів, компаній, громад і добродіїв у Північній Америці з проханням надати підтримувати історико-археологічні дослідження Мазепиної столиці й публікацію їхніх результатів. Будь ласка, надішліть Ваші чеки з пожертвами на адресу: Stan Kamski, Treasurer, Pontifical Institute of Mediaeval Studies, 59 Queen's Park Cr. E., Toronto, ON, Canada M5S 2C4. Просимо виписати чеки на: Pontifical Institute of Mediaeval Studies (memo: Baturyn Project). Цей інститут надішле американським і канадським громадянам офіційні посвідки для сплачування податків. Усім установам і жертводавцям буде висловлено подяку в пов'язаних з проектом публікаціях та публічних лекціях.

Додаткову інформацію про Батуринський проект можна отримати від д-ра В. Мезенцева у Торонто телефоном: 416-766-1408 чи електронною поштою: v.mezentsev@utoronto.ca.

Фрагменти малих керамічних пічних кахлів другої половини XVIII ст., розписаних поливою у голяндському стилі.

Кахлі з декору печей споруд Кирила Розумовського.

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр
фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

15 річний незмінний відсоток

**2.95%
APR***

30 річний незмінний відсоток

**3.95%
APR***

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFCU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

ПОСТАТІ

Антін Кущинський служив Україні

Олександр Панченко

Дослідник історії, письменник і вільний козак Антін Кущинський, уродженець Лохвиці, побачив світ 14 лютого 1897 року. Він був сином лохвицького православного священика Андрія Кущинського, правнука Дмитра Кущинського, значкового товариша Війська Запорозького, близького соратника гетьмана Івана Мазепи (це саме він переправив гетьмана після битви під Полтавою на рятівне Правобережжя). Після переїзду родини о. А. Кущинського до Кременчука, закінчив реальну школу, а згодом Київську військову школу ім. князя Костянтина Романова.

В часі Першої світової війни був начальником команди розвідки, а після третього поранення – начальником учбової команди 240-го Ваврського полку, пізніше став старшим ад'ютантом оперативної частини штабу 60-ї Пішої дивізії, на базі українізованих частин якої було створено Український полк ім. гетьмана Пилипа Орлика. Після повернення на Полтавщину в грудні 1917 року А. Кущинський записався до Вільного козацтва, став командиром сотні 47-го Кременчуцького полку. Сотня виставила свої стійки при урядових будинках, на залізничному двірці, залізному мості через Дніпро, пароплавній пристані.

Особливо прикметним був день, коли перед будинком Української

інструкторської школи старшин у Києві, на Звіринці, частини присягали на вірність Українській державі і гетьманові усієї України. Під час української революції 1917-1920 років А. Кущинський був одним з небагатьох українських достойників, який належав до трьох найбільш характерних військових формацій того часу – Українського Вільного Козацтва, Армії УНР та Війська Гетьмана Павла Скоропадського.

На еміграції він навчався в Українській Господарській Академії в Подєбрадах (1922-1927), де під наглядом проф. Бориса Мартоса, також уродженця полтавських теренів, захистив дипломну працю „Культурно-освітня діяльність кооперації“ і дисертацію „Лісові кооперативи в Карпатах“, був активним дописувачем різних українських видань на чужині. Пізніше працював на посаді секретаря Українського Вільного Університету у Празі.

В часі подій у Карпатській Україні в 1939 році став на чолі Гуцульського коша, який базувався в селі Кваси на Рахівщині, входив до складу військового формування „Організація Народної Оборони – Карпатська Січ“, потрапив у мадярську неволю.

У 1940-1945 роках А. Кущинський працював адміністратором гетьманських видань на еміграції, був членом Вищого проводу Гетьманського Руху, очолював військову референтуру Гетьмана П. Скоропадсько-

го на чужині. Жив у таборі для переміщених осіб у Мітенвальді (Західна Німеччина), згодом емігрував до Франції, потім до Парагваю, а від 1958 року осів у Чикаго, де й упокоївся на 96-ому році життя, у травні 1992 року.

У травні 2016 року, за сприянням Марії Климчак, мені вдалося ознайомитися з частиною архіву А. Кущинського в Українському Національному Музеї в Чикаго. Старший син А. Кущинського Тарас, який народився у Празі 25 травня 1932 року, був знаменитим чеським фотохудожником українського походження, членом Спільки чехословацьких художників. Т. Кущинський закінчив у Празі українську початкову школу при українській гімназії та факультет архітектури Празької політехніки 1961 року. Т. Кущинський став для багатьох першовідкривачем, винахідником рекламно-й промислової фотографії – нових жанрів у фотомистецтві в тодішній Чехословаччині.

А. Кущинський у Чикаго був членом Братства при соборі св. Володимира, від 1965 року головою Братства, одним з ініціаторів та активних діячів відродження Українського Вільного Козацтва (УВК) в США, генеральним писарем, редактором часопису „Українське Козацтво“. У 1971-1973 роках його було обрано Військовим Отаманом УВК, а у 1974-1976 роках – Кошовим Отаманом та

Антін Кущинський

головою Генеральної Булави УВК.

А. Кущинський став автором історичних розвідок з минулого українського козацтва. Його статті, присвячені відродженню та плеканню козацької ідеї, друкувалися в часописах „Українське Козацтво“, „Свобода“, інших виданнях української еміграції. Серед значної спадщини А. Кущинського особливої уваги варта його праця, в якій він досліджував український тризуб – „Державний герб християнської України: До 1000-ліття Хрещення Руси-України“, яка була видана в Чикаго у 1983 році.

Наприкінці 2008 року на центральній вулиці Лохвиці було встановлено пропам'ятну таблицю А. Кущинському, засновано Інститут Українського Вільного Козацтва його імені, що має на меті видання творів нашого незабутнього земляка.

Земля – з двох...

(Закінчення зі стор. 1)

земля подорожчає, то подорожчає й оренда, отже – усім вигідно.

І ще більшу перспективу дістануть великі агрохолдинги, у використанні яких – сотні тисяч гектарів ріллі. Саме вони запевнили 42 відс. загальнукраїнського експорту, випередивши провідні промислові галузі.

А тепер – логіка ідеалістів. Від скасування мораторію на продаж землі вони чекають ще страшнішого соціального розшарування, ніж це є сьогодні. Ті 27 млн. гектарів можуть бути скуплені п'ятьма-десятьма найбагатшими родинами, які не матимуть потреби ні в українських селах, ні в українських селянах. Іншими словами, це буде не продаж землі, а продаж України. Тим більше, якщо право купувати дістануть і чужинці.

Ось так гостро засуджує ідею скасування мораторію провідник Радикальної партії Олег Ляшко: „В українців за копійки скуплять землю, а китайцям продадуть за мільярди. Коли президент каже, що продаж землі – єдиний спосіб привести інвестора – це неправда. Дайте дешеві кредити нашим селянам, дайте їм дотації, як в Європі, і селяни рай на своїй землі збудують... Землю можна продати один раз, після чого наші діти ходитимуть батраками по власній землі, а завтра селяни підуть по світу з простягнутою рукою. Коли ми будемо продавати не землю, а право оренди на неї, і передбачити оплату лише в грошах, то це дозволить селянам заробляти на власній землі“.

Рішуче проти вільного ринку землі виступає Аграрна партія України, яка заініціювала всеукраїнську акцію „Не дамо вкрати землю!“. Голова партії Віталій Скоцик гово-

рить: „Більшості українців нічого пояснювати не треба: вони прекрасно розуміють, що, розбазаривши землю, держава не вистійть, і готові зупинити земельну аферу. Причому і селяни, і мешканці міст однаково активно долучилися до збору підписів. Акція вже стала символом єднання українців навколо простої і надважливої ідеї – захисту української землі. 90 відс. категорично проти розпродажу головного національного багатства, який у нинішніх умовах підірве роботу аграрної галузі і дестабілізує країну... Таку єдність українці засвідчували тільки під час референдуму про незалежність у грудні 1991 року“.

І ще одна дотична проблема. Зачувши можливість скасування мораторію на продаж землі, активізувалися злочинні групи, так звані рейдери. На підставі різних махінацій з документами, вони силою намагаються захопити найбільше землі, щоб з відкриттям вільного ринку нажитися на високій ціні. У Кіровоградській області дійшло до того, що фермери змушені були утворити „Аграрну самооборону“ і зброєю відбиватися від рейдерів.

Що про це все думають мудрі люди? А академік Ігор Юхновський поза сумнівами, належить до мудрих, справді авторитетних українців. Ось його недавнє висловлювання на тему землі:

„Оскільки з розпадом СРСР проявилася технологічна відсталість нашої промисловості, а її продукція виявилася неконкурентоспроможною, порівняно з аналогами інших країн, – варто шукати іншу опору для економіки. Це наші врожайні землі, котрі є еквівалентом високотехнологічного виробництва. Ви можете кинути зерно в українську, польську й німецьку землю. І з допомогою однакової технології обробит-

ку землі отримаєте різний результат. Урожай з української землі біологічно буде вдсятеро вартісніший, ніж з польської чи німецької. Тому сільськогосподарська галузь, харчова й легка промисловість мають стати основою української економіки. Бо вони найшвидше дають додану вартість“.

Отже, у владі повинна бути потужна партія аграрного спрямування, й вона вже активно формується і діє в Україні. Більше того, всі українські аграрні політичні сили і фракції мають об'єднатися. Без цього країна не підніметься. Загалом, на розвитку аграрної галузі як найбільш перспективної має зосередитися і президент, і уряд, і парламент. Необхідно створити Земельний банк, який відатиме торгівлю землею та кредитами для сільгоспвиробників. Також слід приділити увагу створенню робочих місць у цій галузі для розвитку сімейних господарств. Бо аграрні академії не мають куди посилати випускників. Треба розбудувати фермерство“.

Питання землі залишається на порядку денному української політики. У Верховній Раді з цього приводу зареєстровано три законопроекти, але ледве чи в найближ-

чий час хоч один з них набуде чинності. Питання настільки вибухонебезпечне, що навіть Міжнародний валютний фонд перестав вимагати від України негайної земельної реформи і скасування мораторію на продаж землі, хоч ще недавно від цього узалежнював виділення чергового грошового траншу.

Тим часом Кабінет міністрів ініціює багатогранну програму з підтримки українського фермерства. Прем'єр-міністр Володимир Гройсман повідомив, що у проекті бюджету на 2018 рік уряд пропонує парламентові виділити 1 млрд. грн. на підтримку невеликих фермерських господарств, щоб село українське не тільки вирощувало, а й переробляло продукцію, залучаючи до праці все більше робочих рук.

Добрі наміри.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Користайте тепер -
відсотки та умови на моргеджах найвигідніші!

Звертайтеся до
Кредитівки Самопоміч
Нью Йорк

3.90%* APR

незмінний відсоток
25-ти річний термін

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне бюро:

108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888 - SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

EQUAL HOUSING
LENDER

SRNYFCU NMLS# 699320

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 300 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$5.22. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення. APR - Annual Percentage Rate, в річному відношенні.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

На Поліссі провели всеукраїнський фестиваль „Олевська республіка“

Георгій Лук'янчук

ЖИТОМИР. – Всеукраїнський фестиваль „Олевська республіка“ відбувся 15 вересня з підтримкою Міністерства молоді та спорту та обласної адміністрації з метою поширення серед молоді українських патріотичних пісень, виховання її у дусі національних традицій, духовності та патріотизму.

Фестиваль присвятили 100-річчю з дня народження редактора газети „Українське Слово“ Олега Штуль-Ждановича, на честь якого в селі Лопатичі було відкрито за сприянням сина Данила та голови ОУН(д) Віктора Світайла пам'ятну дошку. У відкритті участь взяли житомирські пластуни та школярі Лопатинської школи.

Місцевому музею Д. Штуль, який приїхав з Франції, вручив портрет О. Штуль-Ждановича

відомої київської художниці Марини Соченко. Делегації відвідали могили героя новітньої українсько-російської війни Олександра Ковальчука.

У Олевську відбулись виставка традиційних ремесел, а також концерт, в якому взяли участь виконавці Андрій Ляшук, Михайло Хай, Тарас Силенко, Олександр Триус, Юрій Ягусевич, Василь Лютий, Валерій Гладунець, Сергій Василюк, добровольчиня Христина Панасюк та гурти „ТаРута“, „Телері“, „POLIKARPI“, Кораллі“ і „Тінь сонця“.

Відбулося урочисте віче біля пам'ятного знаку „Олевській республіці“, на якому історики й посадовці відзначили ролю Олевської республіки в українському визвольному русі та творенні української державності.

Під головуванням Богдана

Громадські активісти біля пам'ятного знаку на честь 70-річчя Олевської республіки „Поліська Січ“ в Олевську. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Галайка було проведено науковий історичний диспут, присвячений боротьбі українців за незалежність у ХХ ст. Виступили професори Сергій Стельникович та Гали-

на Стародубець, які зауважили, що створення Олевської республіки „Поліська січ“ у 1941 році було предтечею відновлення незалежності 24 серпня 1991 року.

Нагородили героїв-рятувальників

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – З Києва 15 вересня повернувся Володимир Коваль, начальник 7-ої державної пожежно-рятувальної частини міста Радивилів. У червні він врятував 11-річного хлопчика Богдана, який, купаючись, заплутався у рибальську волосін і вже почав зникати під водою. В. Коваль отримав почесну відзнаку особисто від Президента України Петра Порошенка та Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана, котрі відзначили 10 рятувальників.

Зокрема, орден „За мужність“ отримав підполковник служби цивільного захисту Богдан Процюк, під безпосереднім керівництвом якого було очищено вибухових предметів понад 300 гектарів території, перевірено десятки

шкіл, дитячих садків, комунальних об'єктів, електроліній, знешкоджено понад 1,500 вибухових предметів на звільненій від терористів території Луганської області.

Нагороджені також штурман Спеціального авіаційного загону Ігор Бубін, інженер-інструктор цього загону Володимир Левченко, службовці цивільного захисту Михайло Гаврилюк, Євген Конюшенко, Олександр Царук, Олег Ярмоленко, Андрій Мокрій та інші.

П. Порошенко відзначив пам'ятними подарунками школярів Богдана Краснопеєва, який врятував трьох молодших братів під час пожежі у будинку, та Владислава Гульгу, який врятував двох дітей з-під завалів зруйнованої під час буревію школи.

Серед нагороджених також Бог-

Президент України Петро Порошенко та Прем'єр-міністр Володимир Гройсман серед відзначених рятувальників. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

дан Волик, який врятував дівчинку, що провалилася під кригу, Анастасія Муха, яка врятувала шестирічну дівчинку, що впала у воду, Андрій Букін, що врятував свого одноклас-

ника, який провалився під кригу на Каховському водосховищі, Кирило Гурєєв, який врятував хлопчика, що провалився у відкритий каналізаційний люк.

Відкрили новий Пластовий рік

Марта Осадца

ЛьВІВ. – 17 вересня відкрили новий Пластовий рік. Урочистості почалися з Служби Божої в гарнізонному храмі свв. Апостолів Петра і Павла. Потім пластуни зібралися на площі Ринок перед міською ратушею.

Курені Станиці „Львів“ розгорнули свої стяги. Учасників привітали представники місцевої влади. Декілька новаків склали свою Плас-

тову присягу.

Після урочистостей на площі Ринок пластуни вирушили до пластового містечка, яке діяло протягом цілого дня і всі охочі змогли відвідати його. Там відбувалися різні заходи, майстер-класи, а також була представлена пластова кухня.

Поряд з пластовим містечком діяв третій пластовий ярмарок, де пластуни представили власну домашню випічку та вироби ручної роботи.

Під час Пластової присяги у Львові. (Фото: <http://tvoemisto.tv>)

Правозахисників і досі переслідують

Світлана Орел

КИЇВ. – В Українському кризовому медіа-центрі 31 травня відбулася доповідь „Становище правозахисників на підконтрольних уряду територіях: три роки після Євромайдану“, підготовлена Центром інформації про права людини, який очолює журналістка Тетяна Печончик.

За її словами, зафіксовано понад 50 випадків перешкоджання діяльності правозахисників та громадських активістів. Найбільше потерпають ті, які борються з корупцією, обстоюють екологічні і земельні права.

На зустрічі виступив громадський активіст із селища Власівки Михайло Берчук. Свого часу він працював на підприємстві з виготовлення олії „Королівський смак“ і бачив, що підприємство уже 20 років працює без очисних споруд. Поряд – річка Дніпро, з якої п'ють воду кілька областей України. Наприкінці минулого року М. Берчук організував акцію протесту проти розгортання будівництва нового соєпереробного заводу. Того ж дня на нього було вчинено напад. На початку лютого на громадських слуханнях він знову виступив, після чого на нього напали невідомі з

палицями і завдали серйозних травм, правозахисник потрапив до реанімації.

Максим Корнієнко з Харківської області отримав 15 діб арешту тільки за те, що фільмував хід судового процесу у Вовчанському районному суді, коли слухалась кримінальна справа стосовно двох представників ромської громади.

У кожному разі випадку треба добиватися належної правової оцінки дій учасників. На цьому наголосив гість – директор з політики Нідерландського і Гельсінкського комітету Гаррі Гумель. Він також заявив про міжнародну підтримку правозахисного руху в Україні.

Максим Корнієнко (зліва) та Михайло Берчук. (Фото: Центр інформації про права людини)

Український Народний Союз

запрошує на презентацію

“УНСОЮЗ — НАГОДИ та ПЕРСПЕКТИВИ”

Субота,
21 жовтня, 2017
з 10:00 до 11:00 ранку

Український
Культурний Центр
26601 Ryan Rd.,
Warren, MI 48091

СНІДАНОК

спонсорований Детройтською
округою УНСоюзу

Після презентації відбудуться організаційні наради
Детройтської Округи УНСоюзу.

На презентації будуть присутні
скарбник УНСоюзу Рома Лісович
та головний секретар УНСоюзу
Юрій Симчик.

Contact us:

888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:

SELECT SEVEN – 3.5%*

STARTER FIVE – 3.0%*

ANNUITIES

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Відтворили портрет...

(Закінчення зі стор. 17)

ська Православна Церква Київсько-го Патріархату, відтворив художник та історик з Острога Микола Бендюк. Досліджуючи тему, він зібрав усі існуючі портрети князя – з України, Білорусі, Польщі, Італії, Литви.

Тільки два портрети є найбільш оригінальними. Це зображення з картини „Битва під Оршею“, яка датується 1530 роком і зберігається у Варшаві. І зображення князя, яке зберігається в замку в Острозі. На звороті пощастило знайти напис – 1579 рік. До цього часу кня-

зя уже не було серед живих. Натомість з'ясувалося, що син князя Василь готував надгробок для батька в Успенському соборі Печерської Лаври, і для того надгробку потрібен був портрет. Він найняв художника, який зробив копію з первісного портрета, який не зберігся.

М. Бендюк попросив відомого іконописця з Києва Юрія Нікітіна зробити копію почорнілого від часу „острозького“ портрета. Копія відтворила первинний образ князя, на який відтепер зважатимуть дослідники історії та художники. Презентація відтвореного зображення К. Острозького відбулася 7 вересня в Рівненському краєзнавчому музеї.

МОЖЛИВІСТЬ НА КАР'ЄРУ В КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave, Chicago, IL 60622

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“ знаходиться в пошуках Виконавчого Директора з причини планового відходу на пенсію нашого довголітнього Президента.

Наші вимоги на цю відповідальну позицію:

- Кандидат мусить бути добре ознайомлений у менеджменті фінансових інституцій;
- Мати вміння і досвід у стратегічних плануваннях і дискусіях з Радою Директорів;
- Мати певну візію щодо майбутніх планів для нашої інституції.
- Як Президент цієї фінансової інституції, він/вона мусить вміло представляти цю позицію;
- Ступінь бакалавра у бізнесових або фінансових студіях є необхідним; вимагається також не менше п'яти років успішного досвіду в фінансових інституціях;
- Плинна англійська й українська мови конечні, у слові та письмі;
- Кандидат/ка мусить бути громадянином Сполучених Штатів Америки, або т.зв. „permanent resident“, і проживати у Чикаго або передмістях.

Зацікавлених просимо вислати заявку про зацікавленість і резюме електронною поштою на адресу ceosearch@selfreliance.com.

Сл. п. Бул. УПА

Володимир Дмитришин „Лайбіда“

9 січня 1924 – 27 вересня 2017

Народився в с. Буцнів на Тернопільщині. Батьки Анна та Микола померли в Україні. Він жив і помер в Сиракуз, Нью Йорк США. Похований на цвинтарі Св. Луки, Української Православної Церкви в Ворнерс, Н.Й.

Служив Комендантом ПЖ в сотні „Хріна“ на Лемківщині. У 1947 р. рейдом перейшов до Австрії, а опісля до США.

Разом з дружиною Євгенією виховали троє дітей
Юрія, Христю та Лілю.
Висловлюємо щирі співчуття родині.

Вічна йому пам'ять.

Головна Управа ОКВ УПА США і Канади

12 жовтня 2017 року минає 20-та річниця відходу у вічність
НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ

св. п. АНДРІЯ-ЄВСТАХІЯ ЧАБАНА

Заупокійні Служби Божі з Панахидами будуть відправлені
в Українських католицьких церквах:

Бібрка, Львівська обл., Україна
Львів, Україна
Мукачево, Україна
Краків, Польща
Бостон, ЗСА

У глибокому і незабутньому смутку залишаються:
дружина - Марійка
син - Ігор з дружиною Квітославою
донька - Галина з чоловіком Володимиром
внуки - Стефанія, Петро і Андрій
а також родина та друзі в Україні та за її межами.
Приятелів і друзів просимо о молитви.

Вічна йому пам'ять!

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltld@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літoviще.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100 - \$7		\$400 - \$12		\$800 - \$17	
\$150 - \$10		\$500 - \$12		\$900 - \$20	
\$200 - \$10		\$600 - \$15		\$1000 - \$20	
\$300 - \$12		\$700 - \$17			

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 галлон, тушонка - 3 ф., саламі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою, що в неділю,
1 жовтня 2017 року, в Довер, Нью-Джерзі
відійшла у вічність

св. п.

Божена Ольшанівська

нар. 23 лютого 1936 року у Львові, Україна,
вдова по св. п. Ігорі Ольшанівському.

Відвідини відбудуться в понеділок, 9 жовтня, від 2-ої до 4-ої попол.
та від 7-ої до 9-ої веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин,
1600 Stuyvesant Ave, Union, NJ 07083

Панахида буде відправлена в понеділок о год. 7:30 веч.

Похоронні відправи відбудуться у вівторок, 10 жовтня, о год.
10:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя,
719 Sanford Ave, Newark, NJ. День поховання на цвинтарі св. Ан-
дрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж невизначений.

У смутку залишилися:

- доньки - Дора Гоман з чоловіком Генри
- Меліса Манинг (Уліта Ольшанівська)
- з чоловіком Гозе Авендано
- внуки - Маркус і Катерина Гоман
- сестра - Роксолана Гіліцінська з родиною
- довголітній товариш - Володимир Боднар
- дальша родина в США й Україні.

Вічна їй пам'ять!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У США
UKRAINIAN LANGUAGE SOCIETY
5050 SEAGRASS DRIVE • VENICE, FL 34293, USA

Ділимося сумною вісткою, що 18 вересня 2017 року помер

св. п.

Осип Зінкевич

Св. п. Осип Зінкевич керував видавництвом „Смолокип“ спочатку
в США а після незалежності України - в Києві. Він створив: Благодій-
ний Фонд, який опікувався молодими письменниками, Фонд Допо-
моги українським студентам та Фонд Допомоги колишнім політв'яз-
ням і репресованим.

Товариство Української Мови (США) мало надзвичайну честь і при-
ємність співпрацювати і фінансово помагати цій надзвичайно дина-
мічній особі. Це була завзята особа, повна енергії, не піддавався ду-
хом і залишив по собі чудові наслідки своєї праці в Україні.

Ми тут в США а також Україна втратили справжнього патріота
України!

Вічна йому пам'ять!

проф. Віра Боднарук, голова

**Пластовий Загін „Червона Калина“
5-ий Курінь УПС і 23-ий Курінь УСП**

Ділимося сумною вісткою з усіма братчиками Загону
та пластовими друзями, що в середу, 27 вересня 2017 року
відійшов на Вічну Ватру на 75-му році життя наш братчик,

пл. сен.

св. п. ОТЕЦЬ ЛАВРЕНТІЙ ЛЕВ ГОЛДЕЙД

народжений 1 грудня 1942 року в Сіятл, Вашингтон.

Панахида відбулася в церкві св. Юра в Нью-Йорку в неділю,
1 жовтня 2017 року, а в понеділок, 2 жовтня 2017 року, після
похоронної відправи тіло Покійного перевезено
на цвинтар св. Духа в Campbell Hall, N.Y.

Вічна йому пам'ять!

Складаємо наші глибокі співчуття родині Покійного.

Генеральна Старшина Загону

У глибокому смутку повідомляємо,
що 20 вересня 2017 року, проживши
98 літ, спокійно відійшла у вічність
наша найдорожча Мама, Бабця і Тета

св. п.

Любомира Чайковська

з дому Гуглевич

Любомира народилася у Львові та виростала у Перемишлі. Жила ак-
тивним, повноцінним життям, з притаманними йому нещастями та пе-
ремогами „Великого покоління“ українців, які пережили жахи окупації,
війни та вигнання з батьківщини. На передодні Другої світової війни
вийшла заміж за Данила Чайковського – журналіста, письменника, по-
літичного активіста, що зазнав лиха в німецьких концентраційних табо-
рах та ледев уник смерті з рук російських агентів. Під час та після війни
Любомира активно допомагала біженцям знайти притулок, безпеку та
будувати нове життя. Як голова Організації українських жінок (ОУЖ) Ні-
меччини, вона зосереджувалася на допомозі людям похилого віку, які
втратили або були відділені від їхніх сімей і жили без підтримки та надії.

Після еміграції з сім'єю до США в 1967 році Люба працювала бібліотекарем
в Колгмбійському університеті та Barnard College, де знання чужих мов було
дуже помічним. Через декілька років після передчасної смерті чоловіка ви-
йшла заміж за св. п. Дмитра Парубчака – людину доборої вдачі, яка щиро лю-
била родину та особливо онуків, їхнього спільного з Любою радості.

Прогресивна в світогляді, прихильниця жіночих дій, авторка багатьох
статей і промовець, Люба насолоджувалася широким колом друзів та зна-
йомих, які горнулися до її дотепности, гумору, приятного настрою та го-
товности до допомоги та порад. І коли їй довелося зіткнутися з темними
днями в її житті, вона завжди зверталася до Владики Любомира, кардина-
ла Гузара, її близького родича, дістаючи від нього духовну підтримку.

Любомира була похована 23 вересня на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд-
Бруку, Нью-Джерзі, біля Данила Чайковського.

У смутку залишилися:

- син Роман з дружиною Христиною;
- донька Зірка з чоловіком Михайлом і дітьми Данилом
- і Франческою;
- родини Чайковських, Гуглевичів, Олесницьких, Гузарів
- та Тишинських в Україні, США і Канаді.

Пожертви в пам'ять Покійної можна посилати на St. Joseph's Home
Building Expansion, St. Joseph's Home, P.O. Box 8, Sloatsburg, NY 10974-0008

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою,
що 2 жовтня 2017 року, після довгої недуги
упокоївся наш найдорожчий Чоловік, Тато і Дідусь

св. п. Інж. Петро Матула

вірний син України, патріот Америки, громадський і церковний діяч.

Народився 14 травня 1928 року в с. Лисича Балка, на Черкащині.
Пережив дитиною жахи колективізації, Голодомор, коли батьки
втекли на Донбас, де вирослав у м. Крематорську. Про це свідчив у
програмі Голосу Америки.

У вирі війни попав на примусову працю до Німеччини, де потім
закінчив таборову гімназію в м. Байройті в 1949 році і виїхав до
Америки, де здобувши вищу освіту працював для Морської Фльоти
протягом 35 років в околиці Вашингтону. Був активним членом парафії
св. Андрія.

Надхнений „Проповідями“ і спадщиною Митр. Василя Липківського
і ним відродженої УАПЦ в 1921 році - заініціював побудову
Пам'ятника Великому Митрополиту в Баунд-Бруці, Н. Дж. Був рушієм
цього заходу. Був членом ОДУМ, Фондації ім. І. Багрянного, УАКРаді,
групи бандуристів у Вашингтоні та професійних організацій.

Все життя прожив з Україною в серці, жертвував на розвиток
української культури і науки та на Допомогу Україні, яку любив
понад усе.

**Панахида відбудеться в неділю 8 жовтня 2017 року, після Служби
Божої о 1 год., в УПЦ св. Андрія, Silver Spring, MD.**

У глибокому смутку залишилися:

- дружина - Оля
- доньки - Оленка
- Оксана Hense чоловіком Гілбертом
- внуки - Зіна і Алекс
- племінник - Тарас Базилук з родиною
- племінниця - Леся Базилук з родиною

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Наша велика подяка о. Володимиру і пм. Марті, д-рові Юрію
Дейчаківському і всім друзям і приятелям за молитви і підтримку
нас в тяжкій хвилині хвороби і відходу від нас у вічність Новоспочилого.
Нехай спочиває з Богом!

Замість квітів просимо бажаючих скласти на нев'янучий вінок
покійному на Допомогу жертвам війни на Сході України - військовим
та раненим і сиротам війни. Пожертви можна переслати на адресу:

St. Olha Sisterhood of St. Andrew, c/o Mrs. Jaroslava Francuzenko
16524 Jilrick St., Rockville, MD 20853

БЛАГОДІЙНИЙ БЕНКЕТ НА ПІДТРИМКУ УКУ

GALA LUNCHEON IN SUPPORT OF UCU

COME CELEBRATE UCU ACHIEVEMENTS! • LEARN ABOUT OUR NEW GOALS!

Чикаго | Chicago

Неділя | Sunday

29-го Жовтня | October 29th

Reception: 1:00 pm

Luncheon: 2:00 pm

The Ritz-Carlton Hotel

160 East Pearson Street
at Water Tower Place
Chicago, Illinois

Tickets: <https://impactflow.com/event/2175>

Нью Йорк | New York

Неділя | Sunday

5-го Листопада | November 5th

Reception: 1:00 – 2:00 pm

Luncheon: 2:00 – 4:30 pm

The St. Regis Hotel New York

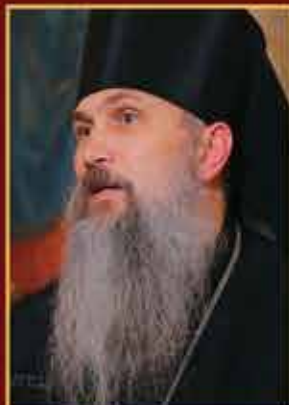
2 East 55th Street at 5th Avenue
20th floor ballroom
New York, New York

Tickets: <https://impactflow.com/event/4290>

SPECIAL GUESTS IN CHICAGO

ADRIAN SLYWOTZKY
International
Business Consultant

**BISHOP BENEDICT
ALEKSIYCHUK**
Ukrainian Catholic Eparch
of Chicago

BISHOP BORYS GUDZIAK
President, Ukrainian
Catholic University

ULANA SUPRUN, MD
Acting Minister of
Health of Ukraine

VIRA SLYWOTZKY
Soprano

FOR MORE INFORMATION, please call UCEF at:
1 (800) 599-3671, or visit our website: www.ucef.org

Join our Facebook group of USA Friends of UCU:
<https://www.facebook.com/USAFriendsofUCU>